

Zbornik sudske prakse

MIŠLJENJE NEZAVISNOG ODVJETNIKA
JEANA RICHARDA DE LA TOURA
od 14. srpnja 2022.¹

Predmet C-158/21

**Ministerio Fiscal,
Abogacía del Estado,
Partido político VOX
protiv
Lluísa Puiga Gordija,
Carlesa Puigdemonta Casamajó,
Antonija Comína Oliveresa,
Clare Ponsatí Obiols,
Meritxelle Serret Aleu,
Marte Rovira Vergés,
Anne Gabriel Sabaté**

(zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio Tribunal Supremo (Vrhovni sud, Španjolska))

„Zahtjev za prethodnu odluku – Pravosudna suradnja u kaznenim stvarima – Europski uhidbeni nalog – Okvirna odluka 2002/584/PUP – Članak 1. stavak 3. – Članak 6. stavak 1. – Postupci predaje između država članica – Nadležnost pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog za izdavanje europskog uhidbenog naloga – Povelja Europske unije o temeljnim pravima – Članak 47. drugi stavak – Temeljno pravo na pošteno suđenje pred zakonom prethodno ustanovljenim sudom – Ispitivanje u dvije faze – Obveza pravosudnog tijela izvršenja da u prvoj fazi provjeri postoji li stvarna opasnost od povrede tog temeljnog prava zbog sustavnih ili općih nedostataka u funkcioniranju pravosudnog sustava države članice izdavanja – Mogućnost izdavanja novog europskog uhidbenog naloga protiv iste osobe i koji se treba izvršiti u istoj državi članici”

I. Uvod

1. Ovaj zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje nekoliko odredaba Okvirne odluke Vijeća 2002/584/PUP od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica², kako je izmijenjena Okvirnom odlukom Vijeća 2009/299/PUP od 26. veljače 2009.³

¹ Izvorni jezik: francuski

² SL 2002., L 190, str. 1. (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 83. i ispravak SL 2013., L 222, str. 14.)

³ SL 2009., L 81, str. 24. (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 16., str. 169.), u daljnjem tekstu: Okvirna odluka 2002/584

2. Sud koji je uputio zahtjev upućuje Sudu niz pitanja kako bi se, u bitnome, utvrdilo može li pravosudno tijelo izvršenja odbiti izvršiti europski uhidbeni nalog zbog navodne nenadležnosti pravosudnog tijela koje je izdalo nalog za izdavanje tog naloga i suda koji odlučuje o okrivljeniku te protivi li se Okvirnoj odluci 2002/584 izdavanje novog europskog uhidbenog naloga nakon što je izvršenje prvog europskog uhidbenog naloga odbijeno.

3. Ta su pitanja postavljena u okviru postupaka pokrenutih protiv bivših katalonskih čelnika nakon što se 1. listopada 2017. održao referendum o samoodređenju autonomne zajednice Katalonije (Španjolska). Protiv optuženikâ, koji su od kraja 2017. napustili Španjolsku, izdani su europski uhidbeni nalozi. Neizvršenje tih naloga istodobno je posljedica izbora pojedinih optuženika u Europski parlament i kontroverzi u pogledu kaznenog postupka o kojem je riječ. Što se tiče ovog predmeta, te se kontroverze odnose na pravila kojima se utvrđuje nadležnost Tribunala Supremo (Vrhovni sud, Španjolska) za suđenje optuženicima, koja se, među ostalim, temelje na mjestu počinjenja kaznenih djela i povezanosti kaznenih djela koja se optuženicima stavljaju na teret.

4. Točnije, ovaj zahtjev za prethodnu odluku temelji se na tome da su belgijski sudovi odbili postupiti po europskom uhidbenom nalogu izdanom protiv Lluísa Puiga Gordija. Žalbeni sud koji je donio konačnu odluku temeljio je to odbijanje na postojanju opasnosti od povrede prava na suđenje pred zakonom ustanovljenim sudom, koju je utvrdio na temelju procjene da ne postoji izričita pravna osnova za nadležnost Tribunala Supremo (Vrhovni sud) za suđenje L. Puigu Gordiju. Usto, pojasnio je da se opasnost od povrede pretpostavke nedužnosti također treba shvatiti vrlo ozbiljno. Iako se navedeno odbijanje izravno odnosi samo na L. Puiga Gordija, sud koji je uputio zahtjev podnio je taj zahtjev kao zahtjev za donošenje odlukâ koje će se odnositi na sve optuženike.

5. Pitanja koja su postavljena Sudu pozivaju ga da, kao i obično, pronađe pravednu ravnotežu između učinkovitosti sustava predaje između država članica koji je uspostavljen Okvirnom odlukom 2002/584 i poštovanja temeljnih prava osoba protiv kojih je izdan europski uhidbeni nalog.

6. U svojoj presudi od 5. travnja 2016., Aranyosi i Căldăraru⁴, Sud je utvrdio metodu koju treba primijeniti pravosudno tijelo izvršenja pred kojim se osoba protiv koje je izdan europski uhidbeni nalog poziva na postojanje opasnosti od nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja, koje je zabranjeno člankom 4. Povelje Europske unije o temeljnim pravima⁵ zbog uvjeta oduzimanja slobode u državi članici izdavanja. Ta se metoda u biti sastoji u tome da to tijelo provede dvije faze svojeg ispitivanja, odnosno, u prvoj fazi, utvrđenje postojanja stvarne opasnosti od povrede predmetnog temeljnog prava zbog sustavnih ili općih nedostataka ili nedostataka koji utječu na određene skupine osoba ili određene zatvorske ustanove u državi članici izdavateljici i, u drugoj fazi, utvrđenje da za dotičnu osobu postoji konkretna i individualizirana opasnost od povrede tog prava.

7. U svojoj presudi od 25. srpnja 2018., Minister for Justice and Equality (Nedostaci u pravosudnom sustavu)⁶, Sud je tu metodu ispitivanja u dvije faze proširio u slučaju opasnosti od povrede temeljnog prava na pošteno suđenje koje je zajamčeno člankom 47. drugim

⁴ C-404/15 i C-659/15 PPU, u daljnjem tekstu: presuda Aranyosi i Căldăraru, EU:C:2016:198

⁵ U daljnjem tekstu: Povelja

⁶ C-216/18 PPU, u daljnjem tekstu: presuda Minister for Justice and Equality (Nedostaci u pravosudnom sustavu), EU:C:2018:586

stavkom Povelje. Tu sudsku praksu potvrdio je u svojoj presudi od 17. prosinca 2020. Openbaar Ministerie (Neovisnost pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog)⁷, zatim u svojoj presudi od 22. veljače 2022., Openbaar Ministerie (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici)⁸.

8. U predmetima u kojima su donesene te presude, u okviru prve faze navodilo se postojanje sustavnih ili općih nedostataka u pogledu neovisnosti pravosuđa države članice izdavanja.

9. Glavno pitanje u ovom predmetu jest utvrditi može li pravosudno tijelo izvršenja odbiti izvršiti europski uhidbeni nalog unatoč tomu što takvi nedostaci koji utječu na funkcioniranje pravosuđa države članice izdavanja nisu istaknuti, zbog toga što u toj državi članici postoji opasnost od povrede temeljnog prava na pošteno suđenje pred zakonom prethodno ustanovljenim sudom, koje je zajamčeno člankom 47. drugim stavkom Povelje.

10. Stoga, kada je riječ o tom temeljnom pravu, treba li pravosudno tijelo izvršenja provesti obje faze provjere? Drugim riječima, je li to tijelo ovlašteno odbiti izvršiti predmetni europski uhidbeni nalog ako se na temelju prve faze ne može utvrditi postoje li sustavni ili opći nedostaci koji utječu na funkcioniranje pravosudnog sustava države članice izdavanja?

11. Sud redovito podsjeća na to da načelo uzajamnog priznavanja – koje je prema uvodnoj izjavi 6. Okvirne odluke 2002/584 „kamen temeljac” pravosudne suradnje u kaznenom području – nalazi svoju primjenu u članku 1. stavku 2. te okvirne odluke, koji sadržava pravilo da su države članice obvezne izvršiti svaki europski uhidbeni nalog na temelju tog načela i u skladu s odredbama te okvirne odluke⁹.

12. Prema mojem mišljenju, važno je osigurati da preširokim prihvaćanjem iznimaka od načela uzajamnog priznavanja na temelju poštovanja temeljnih prava taj „kamen temeljac”, koji je temelj pravosudne suradnje u kaznenim stvarima, ne popuca i da se strpljivo građena zgrada ne počne ljuljati ili se čak uruši zbog nedostatka čvrstih temelja.

13. Također treba osigurati da se ne ugrozi ostvarenje cilja Okvirne odluke 2002/584 i uzajamno povjerenje među državama članicama na kojem se temelji mehanizam europskog uhidbenog naloga uspostavljen tom okvirnom odlukom.

14. Zato ću braniti ideju da Sud mora nastaviti tvrditi da odbijanje predaje opravdano navodom o opasnosti od povrede temeljnog prava osobe protiv koje je izdan europski uhidbeni nalog na pošteno suđenje pred zakonom prethodno ustanovljenim sudom, koje je zajamčeno člankom 47. drugim stavkom Povelje, stvarno treba biti iznimno. Ako pravosudno tijelo izvršenja nije utvrdilo postojanje sustavnih ili općih nedostataka u funkcioniranju pravosudnog sustava države članice izdavanja, ono ne može utemeljeno odbiti izvršiti europski uhidbeni nalog samo na temelju navoda o pojedinačnoj opasnosti od povrede tog temeljnog prava.

⁷ C-354/20 PPU i C-412/20 PPU, u daljnjem tekstu: presuda Openbaar Ministerie (Neovisnost pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog), EU:C:2020:1033

⁸ C-562/21 PPU i C-563/21 PPU, u daljnjem tekstu: presuda Openbaar Ministerie (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici), EU:C:2022:100

⁹ Vidjeti osobito presudu Openbaar Ministerie (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici) (t. 43. i navedena sudska praksa).

II. Činjenice u glavnom postupku i prethodna pitanja

15. Nakon donošenja zakonâ o neovisnosti autonomne zajednice Katalonije (Španjolska) i o održavanju referenduma u tu svrhu, pred Tribunalom Supremo (Vrhovni sud) pokrenut je kazneni postupak protiv nekoliko osoba kojima se stavlja na teret da su počinile, među ostalim, kaznena djela poticanja na pobunu i zlouporabe javnih sredstava.

16. Iz zahtjeva za prethodnu odluku proizlazi da je Tribunal Supremo (Vrhovni sud) u okviru tog postupka 14. listopada 2019. izdao europski uhidbeni nalog protiv Carlesa Puigdemonta Casamajóa, a 4. studenoga 2019. europske uhidbene naloge protiv Antonija Comína Oliveresa, Puiga Gordija i Clare Ponsatí Obiols. Dok je C. Ponsatí Obiols uhićena u Ujedinjenoj Kraljevini, ostala tri optuženika uhićena su u Belgiji, a postupci izvršenja tih europskih uhidbenih naloga pokrenuti su, slijedom toga, u toj državi članici. Nijedna od traženih osoba nije pristala na svoju predaju.

17. S obzirom na to da su C. Puigdemont Casamajó i A. Comín Oliveres izabrani za članove Europskog parlamenta, postupci koji se protiv njih vode u Belgiji obustavljeni su zbog parlamentarnog imuniteta koji uživaju u svojstvu europskih zastupnika¹⁰. Međutim, postupak izvršenja europskog uhidbenog naloga izdanog protiv L. Puiga Gordija nastavio se. Stoga se taj postupak nalazi u središtu ovog predmeta.

18. Rješenjem od 7. kolovoza 2020. 27. Kazneno vijeće Niderlandstalige rechtbanka van eerste aanleg Brussel (Prvostupanjski sud na nizozemskom jeziku u Bruxellesu, Belgija)¹¹ odbilo je izvršiti europski uhidbeni nalog izdan protiv L. Puiga Gordija.

19. Sud koji je uputio zahtjev objašnjava da je prvostupanjski sud smatrao da mu je Okvirna odluka 2002/584 omogućila da ocijeni nadležnost pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog za izdavanje europskog uhidbenog naloga. U tom se pogledu, među ostalim, oslonio na sudsku praksu Suda koja se odnosi na kvalifikaciju državnog odvjetništva nekoliko država članica kao „pravosudnog tijela”¹², uvodne izjave 8. i 12. Okvirne odluke 2002/584 i sudsku praksu Europskog suda za ljudska prava (u daljnjem tekstu: ESLJP)¹³.

20. Prvostupanjski sud proveo je provjeru te nadležnosti i zaključio da Tribunal Supremo (Vrhovni sud) nije nadležan za odlučivanje u postupku koji se vodio protiv L. Puiga Gordija, a prema tome ni za izdavanje europskog uhidbenog naloga protiv njega. Tu ocjenu temeljio je na

¹⁰ Vidjeti u tom pogledu Rješenje potpredsjednika Suda od 24. svibnja 2022., Puigdemont i Casamajó i dr./Parlament (C-629/21 P(R), EU:C:2022:413) kojim je odlučeno, s jedne strane, da se ukine rješenje potpredsjednika Općeg suda od 30. srpnja 2021., Puigdemont i Casamajó i dr./Parlament (T-272/21 R, neobjavljeno, EU:T:2021:497) i, s druge strane, da se odgodi izvršenje odluka P9_TA(2021)0059, P9_TA(2021)0060 i P9_TA(2021)0061 Europskog parlamenta od 9. ožujka 2021. o zahtjevima za ukidanje imuniteta Carlesu Puigdemontu i Casamajóu, Antoniju Comíni i Oliveresu te Clari Ponsatí i Obiols.

¹¹ U daljnjem tekstu: prvostupanjski sud

¹² U tom su pogledu navedene presude od 12. prosinca 2019., Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg i Openbaar Ministerie (Državna odvjetništva u Lyonu i Toursu) (C-566/19 PPU i C-626/19 PPU, EU:C:2019:1077), od 12. prosinca 2019., predmet Openbaar Ministerie (Švedsko državno odvjetništvo) (C-625/19 PPU, EU:C:2019:1078) i od 12. prosinca 2019., Openbaar Ministerie (Državni odvjetnik pri Sudu u Bruxellesu) (C-627/19 PPU, EU:C:2019:1079).

¹³ Prvostupanjski sud u tom je pogledu naveo presudu ESLJP-a od 2. lipnja 2005., Claes i dr. protiv Belgije (CE:ECHR:2005:0602JUD004682599).

mišljenju Radne skupine o samovoljnom zadržavanju Vijeća za ljudska prava Opće skupštine Ujedinjenih naroda¹⁴ u pogledu osoba na koje se odnose iste činjenice, na sudskoj praksi ESLJP-a¹⁵ te na odredbama španjolskog i belgijskog prava.

21. Žalba koju je podnijelo belgijsko državno odvjetništvo odbijena je presudom optužnog vijeća coura d'appel de Bruxelles (Žalbeni sud u Bruxellesu, Belgija) od 7. siječnja 2021.¹⁶ kojom je, slijedom toga, potvrđeno pobijano rješenje i odbijanje izvršenja europskog uhidbenog naloga izdanog protiv L. Puiga Gordija. Kako bi došao do zaključka prema kojem se nadležnost pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog ne temelji na izričitoj zakonskoj odredbi, žalbeni se sud pozvao na izvješće Radne skupine o samovoljnom zadržavanju od 27. svibnja 2019., sudsku praksu ESLJP-a i na dokument u kojem se objašnjava nadležnost Tribunala Supremo (Vrhovni sud), koji je potonji dostavio 11. ožujka 2021.

22. U tom kontekstu sud koji je uputio zahtjev navodi da mora odlučiti o zadržavanju ili povlačenju postojećih europskih uhidbenih naloga i o pitanju eventualnog izdavanja novih europskih uhidbenih naloga protiv svih suoptuženika u tom predmetu ili protiv nekih od njih.

23. Konkretnije, kad je riječ o L. Puigu Gordiju, taj sud navodi da će mu ovaj zahtjev za prethodnu odluku omogućiti da ocijeni je li moguće ponoviti zahtjev za predaju izdavanjem, prema potrebi, novog europskog uhidbenog naloga protiv njega ako je pravosudno tijelo iste države članice izvršenja odbilo predati tu osobu zbog razloga koji bi mogli biti u suprotnosti s Okvirnom odlukom 2002/584.

24. Sud koji je uputio zahtjev dvoji o ovlasti pravosudnog tijela izvršenja europskog uhidbenog naloga da, s jedne strane, na temelju nacionalnog prava države članice izdavanja ocijeni nadležnost pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog za suđenje optuženicima i da, s druge strane, odbije izvršiti taj nalog zbog navodne povrede temeljnih prava optuženika koja bi proizlazila iz nepoštovanja te nadležnosti. Taj sud u tom pogledu navodi nekoliko argumenata.

25. Kao prvo, kad je riječ o pitanju može li pravosudno tijelo izvršenja provjeriti ima li pravosudno tijelo koje izdaje uhidbeni nalog doista potrebnu nadležnost za odlučivanje o meritumu predmeta, što je nužan uvjet za nadležnost za izdavanje europskog uhidbenog naloga, sud koji je uputio zahtjev smatra da takva ovlast treba proizlaziti iz formalnog pravila prava Unije ili iz tumačenja tog prava koje je s tim u skladu.

26. Taj sud, među ostalim, navodi da se takva mogućnost ne može temeljiti na tekstu članaka 3., 4. i 4.a Okvirne odluke 2002/584, koji se odnose na obvezne ili moguće razloge za odbijanje izvršenja, niti se može izvesti iz širokog tumačenja te okvirne odluke ili njezina članka 6. stavka 1., uzimajući u obzir da je načelo koje je utvrđeno u njezinu članku 1. stavku 2. izvršenje europskog uhidbenog naloga, dok je potencijalno odbijanje izvršenja iznimka koja se stoga treba usko tumačiti.

27. Kao drugo, u slučaju da Sud pravosudnom tijelu izvršenja prizna ovlast preispitivanja nadležnosti pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog, sud koji je uputio zahtjev pita se o elementima koje bi trebao uzeti u obzir prilikom takvog preispitivanja.

¹⁴ U daljnjem tekstu: Radna skupina o samovoljnom zadržavanju

¹⁵ Prvostupanjski sud tako se pozvao na presude ESLJP-a od 22. lipnja 2000., Coëme i dr. protiv Belgije (CE:ECHR:2000:0622JUD003249296) i od 2. lipnja 2005., Claes i dr. protiv Belgije (CE:ECHR:2005:0602JUD004682599).

¹⁶ U daljnjem tekstu: žalbeni sud

28. U tom pogledu, taj sud smatra da se nadležnost pravosudnog tijela koje izdaje europski uhidbeni nalog treba utvrditi samo na temelju nacionalnog prava države članice izdavanja. Međutim, smatrati da pravosudno tijelo izvršenja može tumačiti nacionalno pravo te države dovelo bi do nedosljedne i neodržive situacije jer bi pravosudno tijelo izvršenja bilo dužno tumačiti i primijeniti pravo koje mu je strano i koje ne bi ni trebalo poznavati.

29. U ovom slučaju sud koji je uputio zahtjev smatra da su dva belgijska suda pogrešno protumačila španjolsko pravo. Ti su sudovi također zanemarili brojne odluke suda koji je uputio zahtjev kojima je riješen problem njegove nadležnosti kao i okolnost da se rasprava vodila pred Tribunalom Constitucional (Ustavni sud, Španjolska) koji je potvrdio nadležnost suda koji je uputio zahtjev, među ostalim, u presudi od 17. veljače 2021.¹⁷ Belgijski sudovi tako nisu uzeli u obzir ni tumačenje koje su prihvatili španjolski sudovi ni okolnost da su stranke protiv izdanih europskih uhidbenih naloga imale pravo podnošenja pravnog sredstva u prvom i drugom stupnju.

30. Kao treće, kad je riječ o opsegu koji bi trebao imati mehanizam zahtjeva za dopunske informacije koji je predviđen u članku 15. stavku 2. Okvirne odluke 2002/584, sud koji je uputio zahtjev smatra da ga pravosudno tijelo izvršenja nije dovoljno koristilo. Naime, to je tijelo trebalo od pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog zatražiti dopunske informacije koje bi mu omogućile da pruži elemente koji proizlaze iz njegova nacionalnog prava, osobito brojne odluke kojima se odlučivalo o pitanju stvarne nadležnosti pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog.

31. Kao četvrto, sud koji je uputio zahtjev ističe da se žalbeni sud, kako bi odbio predmetni europski uhidbeni nalog, pozvao na članak 4. stavak 5. točku 5. loia relative au mandat d'arrêt européen (Zakon o europskom uhidbenom nalogu)¹⁸ od 19. prosinca 2003. koji predviđa da se izvršenje europskog uhidbenog naloga treba odbiti ako postoje ozbiljni razlozi na temelju kojih se može smatrati da bi se njime povrijedila temeljna prava dotične osobe. Međutim, taj razlog za neizvršenje nije jedan od razloga koji su izričito navedeni u Okvirnoj odluci 2002/584.

32. Osim toga, taj sud smatra da odbijanje izvršenja koje se može izvesti iz članka 1. stavka 3. te okvirne odluke prema sudskoj praksi Suda treba primijeniti samo u iznimnim okolnostima za koje je, kad je riječ o temeljnom pravu na pošteno suđenje zajamčenom člankom 47. drugim stavkom Povelje, do sada bilo karakteristično postojanje sustavnih ili općih nedostataka u pogledu neovisnosti pravosuđa države članice izdavanja.

33. Usto, time što je kao dokaz u prilog svojoj ocjeni uzeo u obzir izvješće Radne skupine o samovoljnom zadržavanju od 27. svibnja 2019., žalbeni sud nije ispunio zahtjev prema kojem pravosudno tijelo izvršenja mora raspolagati objektivnim, vjerodostojnim, preciznim i odgovarajuće aktualiziranim elementima kako bi moglo utvrditi ozbiljnu, stvarnu, konkretnu i pojedinačnu opasnost od povrede temeljnih prava tražene osobe.

¹⁷ Vidjeti presudu Tribunalu Constitucional (Ustavni sud) od 17. veljače 2021. (br. 34/2021, BOE br. 69, od 22. ožujka 2021., str. 32889.). Sud koji je uputio zahtjev pojašnjava da je ta presuda donesena povodom tužbe jedne od osuđenih osoba koja je tvrdila da se nalazi u istoj situaciji kao i L. Puig Gordi.

¹⁸ *Moniteur belge* od 19. prosinca 2003., str. 60075.

34. U tim je okolnostima Tribunal Supremo (Vrhovni sud) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

- „1. Omogućuje li [Okvirna odluka 2002/584] da pravosudno tijelo izvršenja odbije predaju tražene osobe posredstvom EUN-a [europski uhidbeni nalog], na temelju razloga za odbijanje koji su predviđeni u njegovu nacionalnom pravu, ali kao takvi nisu predviđeni u Okvirnoj odluci?
2. U slučaju potvrdnog odgovora na to pitanje te u svrhu osiguranja održivosti EUN-a i pravilne primjene mehanizma predviđenog u članku 15. stavku 3. [Okvirne odluke 2002/584]:

Treba li pravosudno tijelo koje izdaje uhidbeni nalog ispitati i analizirati različita prava država kako bi uzelo u obzir moguće razloge za odbijanje EUN-a koji nisu predviđeni [Okvirnom odlukom 2002/584]?
3. S obzirom na odgovore na prva dva pitanja, a uzimajući u obzir da je, u skladu s člankom 6. stavkom 1. [Okvirne odluke 2002/584], nadležnost pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog za izdavanje EUN-a utvrđena na temelju prava države izdavateljice uhidbenog naloga:

Treba li članak 6. stavak 1. [Okvirne odluke 2002/584] tumačiti na način da pravosudno tijelo izvršenja može dovesti u pitanje nadležnost pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog u konkretnom kaznenom postupku i odbiti predaju jer smatra da ono nije nadležno za njegovo izdavanje?
4. U pogledu eventualne mogućnosti da pravosudno tijelo izvršenja nadzire poštovanje temeljnih prava tražene osobe u državi izdavateljici uhidbenog naloga:
  - (a) Omogućuje li [Okvirna odluka 2002/584] da pravosudno tijelo izvršenja odbije predaju tražene osobe jer smatra da postoji opasnost od povrede njezinih temeljnih prava u državi članici izdavateljici uhidbenog naloga, na temelju izvješća Radne skupine koje je sama tražena osoba podnijela nacionalnom tijelu izvršenja?
  - (b) Za potrebe davanja odgovora na to pitanje, a s obzirom na sudsku praksu Suda, predstavlja li takvo izvješće objektivan, vjerodostojan, precizan i odgovarajuće aktualiziran element kako bi se opravdalo odbijanje predaje tražene osobe na temelju ozbiljne opasnosti od povrede njezinih temeljnih prava?
  - (c) U slučaju potvrdnog odgovora na to pitanje, koje elemente zahtijeva pravo Unije kako bi država članica mogla zaključiti da u državi članici izdavateljici uhidbenog naloga postoji opasnost od povrede temeljnih prava na koju se poziva tražena osoba i koja opravdava odbijanje EUN-a?
5. Jesu li odgovori na pitanja koja prethode uvjetovani okolnošću da je osoba čija se predaja zahtijeva mogla pred sudovima države izdavateljice uhidbenog naloga, čak i u dva stupnja, osporavati nadležnost pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog, pobijati taj nalog i isticati svoja temeljna prava?

6. Utječe li na odgovore na ta pitanja činjenica da pravosudno tijelo izvršenja odbija izvršiti EUN zbog razloga koji nisu izričito predviđeni u [Okvirnoj odluci 2002/584], konkretno, zbog nenadležnosti pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog i ozbiljne opasnosti od povrede temeljnih prava u državi izdateljici uhidbenog naloga, a da pritom od pravosudnog tijela koje je izdalo nalog nije zatražilo posebne dopunske informacije kojima se uvjetuje ta odluka?
7. Ako iz odgovora na pitanja koja prethode proizlazi da se, u okolnostima slučaja, [Okvirnoj odluci 2002/584] protivi odbijanje predaje osobe na temelju navedenih razloga za odbijanje:

Protivi li se [Okvirnoj odluci 2002/584] to da Tribunal Supremo (Vrhovni sud) izda novi EUN protiv iste osobe i istoj državi članici?"

35. Pisana očitovanja podnijeli su L. Puig Gordi, C. Puigdemont Casamajó, A. Comín Oliveres, C. Ponsatí Obiols, Marta Rovira Vergés, Anna Gabriel Sabaté, Ministerio Fiscal, španjolska, belgijska, poljska i rumunjska vlada te Europska komisija. Rasprava je održana 5. travnja 2022.

III. Analiza

36. Općenito, cilj pitanja koja je postavio sud koji je uputio zahtjev je da Sud pojasni uvjete koji omogućavaju pravosudnom tijelu izvršenja da odbije izvršiti europski uhidbeni nalog zbog opasnosti da u slučaju predaje tražene osobe pravosudnom tijelu koje izdaje uhidbeni nalog dođe do povrede temeljnog prava te osobe na pošteno suđenje pred zakonom ustanovljenim sudom, kako je utvrđeno člankom 6. stavkom 1. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda¹⁹, koji odgovara članku 47. drugom stavku Povelje.

37. Ta se pitanja većinom temelje na obrazloženju koje je pravosudno tijelo izvršenja dalo za odbijanje izvršenja europskog uhidbenog naloga izdanog protiv L. Puiga Gordija.

A. Dopusštenost prethodnih pitanja

38. Kratko ću se očitovati o dopuštenosti prethodnih pitanja, pri čemu ću podsjetiti na to da prema ustaljenoj sudskoj praksi pitanja koja se odnose na pravo Unije uživaju pretpostavku relevantnosti. Sud može odbiti odlučivati o zahtjevu za prethodnu odluku koji je uputio nacionalni sud samo ako je očito da zatraženo tumačenje ili ocjena valjanosti pravila Unije nema nikakve veze s činjeničnim stanjem ili predmetom spora u glavnom postupku, ako je problem hipotetski ili ako Sud ne raspolaže činjeničnim i pravnim elementima potrebnima kako bi mogao dati koristan odgovor na upućena pitanja²⁰.

39. Sud je u svojoj presudi od 25. srpnja 2018. AY (Uhidbeni nalog – svjedok)²¹ zaključio da su pitanja koja je postavilo pravosudno tijelo koje izdaje uhidbeni nalog dopuštena kako bi se utvrdio opseg nadležnosti pravosudnog tijela izvršenja nakon neuspješnog izdavanja europskih uhidbenih naloga²².

¹⁹ Potpisana u Rimu 4. studenoga 1950., u daljnjem tekstu: EKLJP

²⁰ Vidjeti, među ostalim, presudu od 28. siječnja 2021., Specializirana prokuratura (Obavijest o pravima) (C-649/19, u daljnjem tekstu: presuda Specializirana prokuratura (Obavijest o pravima), EU:C:2021:75, t. 36. i navedena sudska praksa).

²¹ C-268/17, u daljnjem tekstu: presuda AY (Uhidbeni nalog – svjedok), EU:C:2018:602

²² Vidjeti presudu AY (Uhidbeni nalog – svjedok) (t. 31.).

40. Kako bi došao do tog zaključka, Sud je, s jedne strane, uzeo u obzir činjenicu da je sud koji je uputio zahtjev naveo da se obratio Sudu kako bi na temelju odgovora na postavljena pitanja mogao donijeti odluku o povlačenju europskog uhidbenog naloga. Slijedom navedenog, ne može se tvrditi da postavljena pitanja nemaju nikakve veze s činjeničnim stanjem ni predmetom postupka koji se vodi pred sudom koji je uputio zahtjev kao ni da je problem hipotetske naravi²³.

41. S druge strane, Sud je presudio da se dopuštenost zahtjeva za prethodnu odluku ne može dovesti u pitanje okolnošću da se postavljena pitanja odnose na obveze pravosudnog tijela izvršenja, dok je sud koji je uputio zahtjev pravosudno tijelo koje izdaje europski uhidbeni nalog. Naime, posljedica izdavanja europskog uhidbenog naloga jest zadiranje u njezinu osobnu slobodu. Inače, Sud je presudio da je, kad je riječ o postupku koji se odnosi na europski uhidbeni nalog, jamstvo temeljnih prava prije svega odgovornost države članice izdavanja²⁴.

42. Pozivajući se na taj argument, Sud je i u svojoj presudi Specializirana prokuratura (Obavijest o pravima) naveo da je, kako bi se zajamčila ta prava – što pravosudno tijelo može navesti na donošenje odluke o izdavanju europskog uhidbenog naloga – važno da takvo tijelo ima mogućnost obraćanja Sudu u prethodnom postupku²⁵.

43. Prema mojem mišljenju, nema sumnje u primjenu te sudske prakse u ovom predmetu. Naime, s obzirom na to da se mehanizam europskog uhidbenog naloga konkretno odražava u odnosu između dvaju pravosudnih tijela, treba smatrati da bilo koje od tih tijela može pokrenuti postupak pred Sudom kako bi dobilo pojašnjenja u svrhu sprječavanja ili rješavanja mogućih nepravilnosti tog mehanizma. Kao što je to Komisija pravilno navela u svojim očitovanjima, treba izbjeći stvaranje nejednakosti u mogućnosti sudova države članice izdavanja ili države članice izvršenja da Sudu upute zahtjev za prethodnu odluku. Problem nije hipotetske naravi ako je njegovo rješavanje nužno kako bi pravosudno tijelo koje izdaje uhidbeni nalog moglo odlučiti hoće li povući ili izdati europski uhidbeni nalog u okviru kaznenog progona koji je u tijeku²⁶. Štoviše, primjena te sudske prakse, prema mojem mišljenju, ne zahtijeva da se u ovom slučaju pitanja koja je postavio sud koji je uputio zahtjev u cijelosti podudaraju s razlozima koje je žalbeni sud naveo u svojoj odluci o odbijanju izvršenja europskog uhidbenog naloga o kojem je riječ.

44. Što se tiče merituma, u razmatranjima koja slijede ispitat ću prethodna pitanja koja je postavio sud koji je uputio zahtjev u tri koraka.

45. Kao prvo, razmotrit ću prvo prethodno pitanje pri čemu ću utvrditi može li država članica i, ovisno o slučaju, pod kojim uvjetima, predvidjeti razlog za neizvršenje koji nije izričito predviđen Okvirnom odlukom 2002/584.

46. Kao drugo, ispitat ću zajedno treće, četvrto, peto i šesto prethodno pitanje kojima se u biti traži pojašnjenje uvjeta pod kojima pravosudno tijelo izvršenja može odbiti izvršiti europski uhidbeni nalog pozivajući se na razlog koji se temelji na tvrdnji da pravosudno tijelo koje je izdalo nalog nije nadležno za izdavanje europskog uhidbenog naloga ni za suđenje traženoj osobi.

47. Kao treće, odgovorit ću na sedmo prethodno pitanje kojim se želi utvrditi je li mogućnost pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog da izda novi europski uhidbeni nalog ograničena nakon što je ono odbilo izvršiti europski uhidbeni nalog.

²³ Vidjeti presudu AY (Uhidbeni nalog – svjedok) (t. 27.).

²⁴ Vidjeti osobito presudu AY (Uhidbeni nalog – svjedok) (t. 28. i navedena sudska praksa).

²⁵ Točka 39. te presude i navedena sudska praksa

²⁶ Vidjeti presudu Specializirana prokuratura (Obavijest o pravima) (t. 38.).

B. Prvo prethodno pitanje

48. Svojim prvim prethodnim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li Okvirnu odluku 2002/584 tumačiti na način da se njome pravosuđnom tijelu izvršenja omogućuje da odbije izvršiti europski uhidbeni nalog na temelju razloga za neizvršenje koji je predviđen u njegovu nacionalnom pravu, ali koji nije naveden u toj okvirnoj odluci.

49. Sud je već presudio da, u području uređenom Okvirnom odlukom 2002/584, načelo uzajamnog priznavanja koje je, kao što to osobito proizlazi iz njezine uvodne izjave 6., „kamen temeljac” pravosuđne suradnje u kaznenom području, nalazi svoju primjenu u članku 1. stavku 2. te okvirne odluke, u skladu s kojim su države članice načelno obvezne izvršiti svaki europski uhidbeni nalog na temelju načela uzajamnog priznavanja i u skladu s odredbama te okvirne odluke. Dakle, pravosuđna tijela izvršenja mogu, u načelu, odbiti izvršiti takav nalog samo zbog taksativno navedenih razloga za neizvršenje koji su propisani Okvirnom odlukom 2002/584, a izvršenje europskog uhidbenog naloga može se uvjetovati samo jednim od uvjeta koji su taksativno propisani u članku 5. te okvirne odluke. Slijedom toga, izvršenje europskog uhidbenog naloga predstavlja načelo, a odbijanje izvršenja zamišljeno je kao iznimka koja se mora usko tumačiti²⁷.

50. Okvirnom odlukom 2002/584 na taj se način izričito navode razlozi za obvezno (članak 3.) i moguće neizvršavanje (članci 4. i 4.a) europskog uhidbenog naloga kao i jamstva koja država članica izdavateljica naloga mora pružiti u nekim slučajevima (članak 5.)²⁸.

51. Sud je, međutim, osim razloga za neizvršenje koji su izričito navedeni u člancima 3., 4. i 4.a te okvirne odluke, proširio slučajeve u kojima treba odbiti izvršenje europskog uhidbenog naloga.

52. Tako je najprije presudio da treba odbiti izvršenje europskog uhidbenog naloga ako on ne ispunjava zahtjeve zakonitosti propisane u članku 8. stavku 1. navedene okvirne odluke²⁹. Zatim je smatrao da članak 1. stavak 3. Okvirne odluke 2002/584 opravdava obustavu postupka izvršenja kako bi se u određenim iznimnim slučajevima izbjegla povreda temeljnih prava³⁰. Naposljetku je smatrao da se načelo uzajamnog priznavanja primjenjuje samo na europske uhidbene naloge u smislu članka 1. stavka 1. te okvirne odluke, što podrazumijeva da se europski uhidbeni nalozi koje nije izdalo „pravosuđno tijelo” u smislu članka 6. stavka 1. navedene okvirne odluke³¹ ili koji su izdani nakon postupka koji ne ispunjava zahtjeve djelotvorne sudske zaštite³² ne trebaju izvršiti.

53. U svim tim slučajevima u kojima pravosuđno tijelo izvršenja može odbiti izvršiti europski uhidbeni nalog, Sud je svoje rasuđivanje uvijek temeljio na odredbama Okvirne odluke 2002/584, koje su, ovisno o slučaju, tumačene s obzirom na članak 4. i članak 47. Povelje.

54. Suprotno tomu, ne može se prihvatiti razlog za neizvršenje predviđen nacionalnim pravom države članice koji se ne temelji na odredbi te okvirne odluke, kako je tumači Sud.

²⁷ Vidjeti osobito presudu Minister for Justice and Equality (Nedostaci u pravosuđnom sustavu) (t. 41. i navedena sudska praksa).

²⁸ Vidjeti osobito presudu Minister for Justice and Equality (Nedostaci u pravosuđnom sustavu) (t. 42. i navedena sudska praksa).

²⁹ Vidjeti presudu od 1. lipnja 2016., Bob-Dogi (C-241/15, EU:C:2016:385, t. 63. i 64.).

³⁰ Vidjeti osobito presudu Minister for Justice and Equality (Nedostaci u pravosuđnom sustavu) (t. 44. i 45. i navedena sudska praksa).

³¹ Vidjeti osobito presudu Openbaar Ministerie (Neovisnost pravosuđnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog) (t. 38. i navedena sudska praksa).

³² Vidjeti, među ostalim, presude od 24. studenoga 2020., Openbaar Ministerie (Krivotvorenje isprava) (C-510/19, EU:C:2020:953, t. 46. i navedena sudska praksa) i od 10. ožujka 2021., PI (C-648/20 PPU, EU:C:2021:187, t. 38. i navedena sudska praksa).

55. Prema mojem mišljenju, iz toga slijedi da Okvirnu odluku 2002/584 treba tumačiti na način da joj se protivi to da pravosudno tijelo izvršenja odbije izvršiti europski uhidbeni nalog na temelju razloga za neizvršenje koji je predviđen njezinim nacionalnim pravom, ali koji nije predviđen u toj okvirnoj odluci.

56. Kako bi se sudu koji je uputio zahtjev dao potpuni odgovor, čini mi se potrebnim pojasniti da razlog za neizvršenje koji je u središtu rasprave i razlog na temelju kojeg su belgijski sudovi odbili izvršiti europski uhidbeni nalog izdan protiv L. Puiga Gordija, u ovom predmetu, proizlazi iz članka 4. stavka 5. točke 5. Zakona o europskom uhidbenom nalogu, kojim se određuje da se „[i]zvršenje europskog uhidbenog naloga odbija [...] ako postoje ozbiljni razlozi na temelju kojih se može smatrati da bi izvršenje europskog uhidbenog naloga povrijedilo temeljna prava dotične osobe sadržana u članku 6. [UEU-a]”.

57. Takva odredba nije rijetkost u nacionalnim pravima država članica³³ i odraz je predanosti zakonodavca Unije da osmisli mehanizam kojim se poštuju temeljna prava osobe protiv koje je izdan europski uhidbeni nalog.

58. U tom pogledu podsjećam na to da se u članku 1. stavku 3. Okvirne odluke 2002/584 navodi da ona „ne mijenja obvezu poštovanja temeljnih prava i temeljnih pravnih načela sadržanih u članku 6. [UEU-a]”. U tom su pogledu relevantne i uvodne izjave 10., 12. i 13. te okvirne odluke³⁴.

59. Kao što sam prethodno naveo, Sud je naveo da su ograničenja načela uzajamnog priznavanja i povjerenja među državama članicama moguća „u iznimnim okolnostima”³⁵, pri čemu je svoje rasuđivanje temeljio na, među ostalim, članku 1. stavku 3. Okvirne odluke 2002/584³⁶.

60. U razmatranjima koja slijede podsjetit ću na to da se uvjeti koje pravosudno tijelo izvršenja treba ispuniti kako bi osnovano moglo odbiti izvršiti europski uhidbeni nalog, iako ima ozbiljne razloge na temelju kojih može smatrati da bi njegovo izvršenje povrijedilo temeljna prava dotične osobe, trebaju usko tumačiti kako bi se osiguralo da odbijanje izvršenja ostane iznimka.

³³ Kao što to Komisija navodi u svojem izvješću Europskom parlamentu i Vijeću o provedbi Okvirne odluke Vijeća od 13. lipnja 2002. o europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica od 2. srpnja 2020. (COM(2020) 270 *final*, str. 9.), „[v]elika većina država članica izričito je prenijela obvezu poštovanja temeljnih prava i temeljnih pravnih načela, neke općenito, a neke s konkretnim upućivanjem na prava navedena u uvodnim izjavama 12. i 13. Na primjer, neke prenesene nacionalne odredbe upućuju općenito na ugovore o ljudskim pravima i temeljnim slobodama [...] i/ili na članak 6. [UEU-a]. Nekoliko država članica prenijelo je članak 1. stavak 3. Okvirne odluke upućivanjem samo na [EKLJP], bez upućivanja na [Povelju]”.

³⁴ U skladu s uvodnom izjavom 10. navedene okvirne odluke, „[m]ehanizam europskog uhidbenog naloga temelji se na visokoj razini povjerenja između država članica. Njegova primjena može biti suspendirana samo u slučaju da neka država članica ozbiljno i neprekidno krši načela iz članka 6. stavka 1. [UEU-a]. Kršenje utvrđuje Vijeće u skladu s odredbama članka 7. stavka 1. spomenutog Ugovora, s posljedicama predviđenima u članku 7. stavku 2. Ugovora”. Osim toga, uvodna odredba 12. te okvirne odluke predviđa da ona „poštuje temeljna prava i načela priznata u članku 6. [UEU-a], koja se odražavaju i u Povelji [...], a posebno u njezinu poglavlju VI. Ništa u [Okvirnoj odluci 2002/584] ne smije se tumačiti kao zabrana odbijanja predaje osobe za kojom je izdan europski uhidbeni nalog, ako postoji razlog za uvjerenje, na temelju objektivnih elemenata, da je spomenuti uhidbeni nalog izdan u svrhe progona ili kažnjavanja osobe zbog njezina spola, rase, vjere, etničkog podrijetla, državljanstva, jezika, političkih uvjerenja ili spolnog usmjerenja, ili ako bi položaj te osobe mogao biti ugrožen zbog bilo kojega od tih razloga”. Usto, uvodna izjava 13. te okvirne odluke odražava članak 4. i članak 19. stavak 2. Povelje navodeći da „[n]itko ne smije biti udaljen, protjeran ili izručen u državu u kojoj postoji stvarna opasnost da će osoba o kojoj je riječ biti osuđena na smrt, podvrgnuta mučenju ili drugom nečovječnom ili ponižavajućem postupku ili kažnjavanju”.

³⁵ Vidjeti, među ostalim, presude Aranyosi i Căldăraru (t. 82. i navedenu sudsku praksu) i Minister for Justice and Equality (Nedostaci u pravosudnom sustavu) (t. 43.).

³⁶ Vidjeti, među ostalim, presude Aranyosi i Căldăraru (t. 83.) i Minister for Justice and Equality (Nedostaci u pravosudnom sustavu) (t. 45.). Vidjeti također mišljenje nezavisnog odvjetnika M. Camposa Sánchez-Bordone u spojenim predmetima L i P (Neovisnost pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog) (C-354/20 PPU i C-412/20 PPU, EU:C:2020:925), u kojem potonji navodi „Sud je priznao da se, osim u slučajevima izričito predviđenim Okvirnom odlukom (članci 3. do 5.), izvršenje [europskog uhidbenog naloga] može odbiti i „u iznimnim okolnostima” koje zbog svoje ozbiljnosti ograničavaju načela uzajamnog priznavanja i povjerenja među državama članicama, na kojima se temelji pravosudna suradnja u kaznenim stvarima” (t. 39.).

61. Uzimajući u obzir elemente koje sam upravo naveo, činjenica da država članica u svojem nacionalnom pravu predviđa mogućnost da pravosudno tijelo izvršenja zbog takvih razloga odbije izvršiti europski uhidbeni nalog, ne čini mi se, sama po sebi, spornom jer se i sâm Sud oslonio na članak 1. stavak 3. Okvirne odluke 2002/584 kako bi priznao mogućnost ograničenâ načela uzajamnog priznavanja i povjerenja među državama članicama. Međutim, odmah ću iznijeti važno odstupanje u tome što nacionalnu odredbu, kao što je, naravno, članak 4. stavak 5. točka 5. Zakona o europskom uhidbenom nalogu, treba, kao i svaku nacionalnu odredbu kojom se provodi pravo Unije, tumačiti u skladu s tim pravom. Pravosudno tijelo izvršenja stoga ne može na temelju takve odredbe obvezno i automatski odbiti izvršiti europski uhidbeni nalog u slučaju navodne povrede temeljnih prava dotične osobe³⁷, a da pritom zanemari sudsku praksu koja točno određuje uvjete pod kojima se u iznimnim slučajevima može odbiti zahtjev pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog.

62. Slijedom navedenog, predlažem da se na prvo prethodno pitanje odgovori da Okvirnu odluku 2002/584 treba tumačiti na način da joj se protivi to da pravosudno tijelo izvršenja odbije izvršiti europski uhidbeni nalog na temelju razloga za neizvršenje koji je predviđen u njegovu nacionalnom pravu, ali koji nije predviđen u toj okvirnoj odluci. Suprotno tomu, navedenoj okvirnoj odluci ne protivi se nacionalna odredba kojom se provodi članak 1. stavak 3. te okvirne odluke, time što predviđa mogućnost pravosudnog tijela izvršenja da odbije izvršiti europski uhidbeni nalog ako ima ozbiljne razloge na temelju kojih može smatrati da bi njegovo izvršenje povrijedilo temeljna prava dotične osobe, pod uvjetom da se ta odredba primjenjuje u skladu sa sudskom praksom Suda kojom su utvrđeni strogi uvjeti pod kojima može doći do takvog odbijanja.

63. Uzimajući u obzir odgovor na prvo prethodno pitanje koji predlažem Sudu, prema mojem mišljenju, nije potrebno odgovoriti na drugo prethodno pitanje.

C. Treće, četvrto, peto i šesto prethodno pitanje

64. Kao što je već prethodno navedeno, zajedno ću ispitati treće, četvrto, peto i šesto prethodno pitanje, s obzirom na to da se njima traži pojašnjenje uvjetâ pod kojima pravosudno tijelo izvršenja može odbiti izvršiti europski uhidbeni nalog pozivajući se na razlog koji se temelji na tvrdnji da pravosudno tijelo koje je izdalo nalog nije nadležno za izdavanje europskog uhidbenog naloga ni za suđenje traženoj osobi.

65. U tom pogledu, sud koji je uputio zahtjev traži pojašnjenja u nekoliko aspekata. Najprije, može li takav razlog za neizvršenje proizlaziti iz članka 6. stavka 1. Okvirne odluke 2002/584? Zatim, što je srž pitanja koje je upućeno Sudu, u kojim okolnostima pravosudno tijelo izvršenja može, na temelju članka 1. stavka 3. te okvirne odluke, odbiti izvršiti europski uhidbeni nalog zbog navodne opasnosti od povrede temeljnog prava na pošteno suđenje, koje je zaštićeno člankom 47. drugim stavkom Povelje? Naposljetku, kako na posljednje pitanje utječe, s jedne strane, okolnost da se tražena osoba mogla pred sudovima države članice izdavanja pozvati na zaštitu svojih temeljnih prava i osporavati nadležnost tih sudova i, s druge strane, eventualno postojanje obveze pravosudnog tijela izvršenja koje namjerava odbiti izvršiti europski uhidbeni nalog da na temelju članka 15. stavka 2. navedene okvirne odluke zatraži dopunske informacije od pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog.

³⁷ U tom pogledu valja ustrajati na činjenici da je pravosudno tijelo izvršenja, u skladu s odredbama članka 7. stavaka 2. i 3. UEU-a, dužno automatski odbiti izvršenje svakog europskog uhidbenog naloga koji izda ta država članica samo u slučaju kada postoji odluka Europskog vijeća, slijedom čega Vijeće suspendira primjenu Okvirne odluke 2002/584 u pogledu dotične države članice; vidjeti osobito presudu *Openbaar Ministerie* (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici) (t. 65. i navedena sudska praksa).

1. *Može li iz članka 6. stavka 1. Okvirne odluke 2002/584 proizlaziti razlog za neizvršenje koji se temelji na tvrdnji da pravosudno tijelo koje izdaje uhidbeni nalog nije nadležno za izdavanje europskog uhidbenog naloga?*

66. Napominjem da Okvirna odluka 2002/584, a osobito njezini članci 3., 4. i 4.a, ne sadržavaju nijednu odredbu kojom se izričito predviđa razlog za neizvršenje koji se temelji na tvrdnji da pravosudno tijelo koje izdaje uhidbeni nalog nije nadležno za izdavanje europskog uhidbenog naloga. Osim toga, ne čini mi se ni da se takav razlog za neizvršenje može izvesti ni iz članka 6. stavka 1. te okvirne odluke.

67. Sud je već presudio da načelo uzajamnog priznavanja pretpostavlja da se samo europski uhidbeni nalozi u smislu članka 1. stavka 1. Okvirne odluke 2002/584 moraju izvršiti u skladu s njezinim odredbama, čime se zahtijeva da takav nalog, koji se u toj odredbi kvalificira kao „sudska odluka”, izdaje „pravosudno tijelo”, u smislu članka 6. stavka 1. te okvirne odluke³⁸.

68. Podsjećam na to da, u skladu s tom odredbom, „[p]ravosudno tijelo koje izdaje uhidbeni nalog jest pravosudno tijelo države članice koja izdaje uhidbeni nalog, nadležno za izdavanje europskog uhidbenog naloga u skladu s pravom te države”.

69. Štoviše, članak 6. stavak 3. navedene okvirne odluke predviđa da „[s]vaka država članica obavještava Glavno tajništvo Vijeća o nadležnim pravosudnim tijelima u skladu sa svojim pravom”. U skladu s tom odredbom, Kraljevina Španjolska obavijestila je Vijeće da su prema članku 35. Leya 23/2014 de reconocimiento mutuo de resoluciones penales en la Unión Europea (Zakon 23/2014 o uzajamnom priznavanju sudskih odluka u kaznenim stvarima u Europskoj uniji)³⁹ od 20. studenoga 2014. pravosudna tijela koja su nadležna za izdavanje europskog uhidbenog naloga sudac ili sud koji su vodili slučaj u okviru kojeg se takav nalog može izdati⁴⁰. Tako postoji preklapanje između nadležnosti pravosudnog tijela za odlučivanje u predmetu i nadležnosti tog tijela za izdavanje europskog uhidbenog naloga u svrhu kaznenog progona.

70. Kao što je to Sud presudio, među ostalim, u svojoj presudi od 27. svibnja 2019., OG i PI (Državna odvjetništva u Lübecku i Zwickau)⁴¹, izraz „pravosudno tijelo” iz članka 6. stavka 1. Okvirne odluke 2002/584 ne obuhvaća samo suce ili sudove države članice, već ga, u širem smislu, valja tumačiti na način da obuhvaća tijela koja sudjeluju u kaznenom sudovanju u toj državi članici, za razliku od, primjerice, ministarstava ili službi policije, koji su dio izvršne vlasti⁴².

71. Usto, prema mišljenju Suda, pojam „pravosudno tijelo” u smislu članka 6. stavka 1. Okvirne odluke 2002/584 podrazumijeva da predmetno tijelo u izvršavanju svojih dužnosti povezanih s izdavanjem europskog uhidbenog naloga postupa neovisno⁴³.

³⁸ Vidjeti osobito presudu Openbaar Ministerie (Neovisnost pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog) (t. 38. i navedena sudska praksa).

³⁹ BOE br. 282 od 21. studenoga 2014., str. 95437.

⁴⁰ Vidjeti Vijeće Europske unije, Izjave Države Španjolske povodom donošenja Zakona 23/2014 od 20. studenoga 2014. o uzajamnom priznavanju odluka u kaznenim stvarima u Europskoj uniji od 23. travnja 2015. (dokument br. 8138/15, str. 2., dostupno na sljedećoj internetskoj adresi: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8138-2015-INIT/hr/pdf>).

⁴¹ C-508/18 i C-82/19 PPU, u daljnjem tekstu: presuda OG i PI (Državna odvjetništva u Lübecku i Zwickau), EU:C:2019:456.

⁴² Točka 50. te presude i navedena sudska praksa

⁴³ Vidjeti, među ostalim, presudu Openbaar Ministerie (Neovisnost pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog) (t. 38. i navedena sudska praksa). Isto tako, Sud je pojasnio da pojam „pravosudno tijelo izvršenja” u smislu članka 6. stavka 2. Okvirne odluke 2002/584 obuhvaća – kao i pojam „pravosudno tijelo koje izdaje uhidbeni nalog” u smislu članka 6. stavka 1. te okvirne odluke – ili suca odnosno sud ili pravosudno tijelo poput državnog odvjetništva države članice, koje sudjeluje u njezinu kaznenom sudovanju i koje raspolaže potrebnom neovisnošću o izvršnoj vlasti; vidjeti, među ostalim, presudu od 28. travnja 2022. C i CD (Pravne prepreke za provedbu odluke o predaji) (C-804/21 PPU, EU:C:2022:307, t. 61. i navedena sudska praksa).

72. Ako nisu ispunjeni kriteriji na temelju kojih se može definirati pojam „pravosudno tijelo” u smislu članka 6. stavka 1. Okvirne odluke 2002/584, pravosudno tijelo izvršenja može odbiti izvršiti europski uhidbeni nalog. Suprotno tomu, kada su ti kriteriji ispunjeni, smatram da se tekst te odredbe, s obzirom na to da se odnosi na pravosudno tijelo „nadležno za izdavanje europskog uhidbenog naloga u skladu s pravom te države”, ne može tumačiti na način da se njime pravosudnom tijelu izvršenja daje ovlast za preispitivanje nadležnosti pravosudnog tijela koje je izdalo uhidbeni nalog za izdavanje predmetnog europskog uhidbenog naloga ni za odbijanje izvršenja tog naloga ako smatra da to tijelo nije nadležno.

73. Naime, tvrditi da se člankom 6. stavkom 1. te okvirne odluke ovlašćuje pravosudno tijelo izvršenja da preispituje nadležnost pravosudnog tijela izdavanja bilo bi protivno načelu postupovne autonomije, na temelju kojeg države članice mogu u skladu sa svojim nacionalnim pravom odrediti pravosudno tijelo nadležno za izdavanje europskog uhidbenog naloga⁴⁴. Stoga, uzimajući u obzir raspodjelu dužnosti između tih dvaju tijela, nije na pravosudnom tijelu izvršenja da provjerava je li tijelo koje je izdalo uhidbeni nalog nadležno za izdavanje europskog uhidbenog naloga, u skladu s pravilima o organizaciji sudova i o sudskom postupku države članice izdavanja. Od trenutka kad je „pravosudno tijelo” u smislu članka 6. stavka 1. navedene okvirne odluke izdalo europski uhidbeni nalog, pravosudno tijelo izvršenja mora pretpostaviti da pravosudno tijelo koje je izdalo uhidbeni nalog poštuje nacionalna pravila kojima se određuje njegova nadležnost.

74. Ukratko, iako se smisao i doseg pojma „pravosudno tijelo” u smislu članka 6. stavka 1. Okvirne odluke 2002/584 ne mogu prepustiti ocjeni svake države članice⁴⁵ i iako taj pojam u cijeloj Uniji treba tumačiti autonomno i ujednačeno⁴⁶, pravila kojima se određuje nadležnost takvog tijela za izdavanje europskog uhidbenog naloga obuhvaćena su postupovnom autonomijom države članice izdavanja, u koju se pravosudno tijelo izvršenja, na temelju te odredbe, ne smije miješati. Svako drugo tumačenje dovelo bi u pitanje načelo uzajamnog priznavanja.

75. Naravno, prethodno navedeno ne dovodi u pitanje sudski nadzor koji se može provesti u državi članici izdavanja, bilo po službenoj dužnosti bilo na inicijativu osobe čija se predaja traži, kako bi se provjerilo jesu li se poštovala nacionalna pravila kojima se određuje nadležnost pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog.

76. Prema mojem mišljenju, iz tih elemenata proizlazi da članak 6. stavak 1. Okvirne odluke 2002/584 treba tumačiti na način da pravosudnom tijelu izvršenja nije dopušteno da preispituje je li pravosudno tijelo koje izdaje uhidbeni nalog, na temelju prava države članice izdavanja, nadležno za izdavanje europskog uhidbenog naloga.

⁴⁴ Vidjeti, među ostalim, presudu OG i PI (Državna odvjetništva u Lübecku i Zwickauu) (t. 48. i navedena sudska praksa).

⁴⁵ Vidjeti osobito presudu OG i PI (Državna odvjetništva u Lübecku i Zwickauu) (t. 48. i navedena sudska praksa).

⁴⁶ Vidjeti osobito presudu OG i PI (Državna odvjetništva u Lübecku i Zwickauu) (t. 49. i navedena sudska praksa).

2. Pod kojim uvjetima pravosuđno tijelo izvršenja može na temelju članka 1. stavka 3. Okvirne odluke 2002/584 odbiti izvršiti europski uhidbeni nalog u slučaju navodne opasnosti od povrede temeljnog prava na pošteno suđenje pred zakonom prethodno ustanovljenim sudom, koje je zajamčeno člankom 47. drugim stavkom Povelje?

77. Sada valja pojasniti uvjete pod kojima članak 1. stavak 3. Okvirne odluke 2002/584, kao temelj za moguće odstupanje od načela uzajamnog priznavanja, omogućuje pravosuđnom tijelu izvršenja da odbije izvršiti europski uhidbeni nalog u slučaju navodne opasnosti od povrede temeljnog prava tražene osobe na pošteno suđenje pred zakonom prethodno ustanovljenim sudom, koje je zaštićeno člankom 47. drugim stavkom Povelje.

78. Najprije ističem da se odgovor na to pitanje, prema mojem mišljenju, treba voditi pretpostavkom svake analize u tom području, odnosno da „načelo uzajamnog povjerenja među državama članicama u pravu Unije ima temeljno značenje s obzirom na to da omogućuje stvaranje i održavanje prostora bez unutarnjih granica. To načelo svakoj od tih država nalaže, osobito u pogledu područja slobode, sigurnosti i pravde, da smatra, osim u iznimnim okolnostima, da sve ostale države članice poštuju pravo Unije i konkretno temeljna prava priznata tim pravom”⁴⁷.

79. Ta postavka uzajamnog povjerenja u nacionalnim sustavima zaštite temeljnih prava podrazumijeva da, kao što je Sud odlučno potvrdio u svojem mišljenju 2/13 (Pristupanje Unije EKLJP-u) „kad provode pravo Unije, države članice mogu, na temelju tog prava, biti obvezne pretpostaviti da druge države članice poštuju temeljna prava, tako da od druge države članice ne samo da *ne mogu* zahtijevati višu nacionalnu razinu zaštite temeljnih prava od one koju osigurava pravo Unije nego ni, *osim u iznimnim slučajevima, provjeriti je li ta druga država članica u konkretnom slučaju doista poštovala temeljna prava koja jamči Unija*”⁴⁸. Od tada, Sud u području europskog uhidbenog naloga nije prestao naglašavati da pravosuđno tijelo izvršenja može samo iznimno provjeriti poštuju li se temeljna prava u državi članici izdavanja⁴⁹. Tako se u tom području izražava da obveza država članica da poštuju temeljna prava uvijek mora biti dio strukture i ciljeva Unije⁵⁰.

80. U tom pogledu valja podsjetiti na to da Okvirna odluka 2002/584 nastoji – uvođenjem pojednostavnjenog i učinkovitijeg sustava predaje osuđenih osoba ili osoba osumnjičenih da su prekršile kazneni zakon – olakšati i ubrzati pravosuđnu suradnju u svrhu pridonošenja ostvarenju cilja dodijeljenog Uniji da postane područje slobode, sigurnosti i pravde, zasnivajući se pri tome na visokoj razini povjerenja koje mora postojati između država članica⁵¹.

81. Osim toga, već sam naveo da, kako bi se postigao taj cilj, načelo uzajamnog priznavanja podrazumijeva da je izvršenje europskog uhidbenog naloga načelo, a odbijanje izvršenja zamišljeno je kao iznimka koja se mora usko tumačiti⁵².

⁴⁷ Vidjeti osobito mišljenje 2/13 (Pristupanje Unije EKLJP-u) od 18. prosinca 2014. (EU:C:2014:2454, u daljnjem tekstu: mišljenje 2/13 (Pristupanje Unije EKLJP-u), t. 191. i navedena sudska praksa) i, u području europskog uhidbenog naloga, presudu Openbaar Ministerie (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici) (t. 40. i navedena sudska praksa).

⁴⁸ Vidjeti mišljenje 2/13 (Pristupanje Unije EKLJP-u) (t. 192., moje isticanje).

⁴⁹ Vidjeti osobito presudu Openbaar Ministerie (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici) (t. 41.).

⁵⁰ Kao što je Sud presudio u svojoj presudi od 17. prosinca 1970., Internationale Handelsgesellschaft (11/70, EU:C:1970:114, t. 4.). Vidjeti novije mišljenje 2/13 (Pristupanje Unije EKLJP-u) (t. 170. i navedena sudska praksa).

⁵¹ Vidjeti osobito presudu Openbaar Ministerie (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici) (t. 42. i navedena sudska praksa). Vidjeti i presudu od 28. travnja 2022., C i CD (Pravne prepreke za izvršenje odluke o predaji) (C-804/21 PPU, EU:C:2022:307, t. 51. i navedena sudska praksa).

⁵² Vidjeti osobito presudu Openbaar Ministerie (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici) (t. 43., 44. i navedena sudska praksa).

82. U tom kontekstu Sud je u svojoj presudi *Minister for Justice and Equality* (Nedostaci u pravosudnom sustavu) smatrao da, u slučaju postojanja stvarne opasnosti od povrede temeljnog prava dotične osobe na pošteno suđenje, kako je sadržano u članku 47. drugom stavku Povelje, iznimno može doći do odbijanja izvršenja europskog uhidbenog naloga, kao što to inače može u slučaju postojanja stvarne opasnosti od povrede članka 4. Povelje.

83. Naime, „visoka razina povjerenja između država članica, na kojoj počiva mehanizam europskog uhidbenog naloga, temelji se na premisi da kazneni sudovi drugih država članica, koji će nakon izvršenja europskog uhidbenog naloga morati provesti postupak kaznenog progona, izvršenja kazne zatvora ili mjere osiguranja oduzimanjem slobode ili, pak, meritorni kazneni postupak, ispunjavaju zahtjeve svojstvene temeljnom pravu na pošteno suđenje, zajamčenom člankom 47. drugim stavkom Povelje”⁵³. Prema mišljenju Suda „to temeljno pravo od ključne je važnosti kao jamstvo zaštite svih prava koja osobe ostvaruju iz prava Unije i očuvanja zajedničkih vrijednosti država članica navedenih u članku 2. UEU-a, među ostalim, vrijednosti vladavine prava”⁵⁴.

84. Poštovanje zahtjevâ svojstvenih temeljnom pravu na pošteno suđenje, koje je zajamčeno člankom 47. drugim stavkom Povelje, stoga je temelj koji uvjetuje funkcioniranje mehanizma europskog uhidbenog naloga kojim se poštuju prava osoba protiv kojih je izdan europski uhidbeni nalog.

85. U tom pogledu, nesporno je da su pravosudna tijela koja izdaju uhidbeni nalog i pravosudna tijela izvršenja, kao tijela koja trebaju provesti Okvirnu odluku 2002/584, dužna poštovati temeljna prava zaštićena Poveljom. Međutim, kako bi sustav predaje uspostavljen tom okvirnom odlukom mogao funkcionirati, odgovornosti su u tom pogledu podijeljene između tih dvaju tijela, u skladu s načelom uzajamnog povjerenja. Naime, ako bi pravosudno tijelo koje izdaje uhidbeni nalog i pravosudno tijelo izvršenja bili ovlašteni provoditi iste provjere, učinkovitost i brzina predaje bile bi dovedene u pitanje. Štoviše, uzajamno povjerenje po naravi je protivno provedbi unakrsne provjere jednog tijela radi provjere poštovanja temeljnih prava u državi članici iz koje dolazi drugo tijelo. Odbijanje izvršenja europskog uhidbenog naloga koje se temelji na utvrđenju pravosudnog tijela izvršenja da postoji opasnost od povrede temeljnih prava u državi članici koja izdaje uhidbeni nalog može, u tom smislu, biti samo iznimno.

86. Sud je to izrazio presudivši da „iako je [...] prije svega na svakoj državi članici, kako bi se osigurala puna primjena načela uzajamnog povjerenja i priznavanja na kojima se temelji funkcioniranje tog mehanizma, da pod krajnjim nadzorom Suda osigura očuvanje zahtjevâ koji su svojstveni [temeljnom pravu na pošteno suđenje, koje je zajamčeno člankom 47. drugim stavkom Povelje], a da se pritom suzdrži od svake mjere koja bi mogla ugroziti tu neovisnost [...], ako postoji stvarna opasnost da se osobi protiv koje je izdan europski uhidbeni nalog povrijedi to isto temeljno pravo, pravosudno tijelo izvršenja može se na temelju članka 1. stavka 3. Okvirne odluke 2002/584 iznimno suzdržati od izvršenja tog europskog uhidbenog naloga”⁵⁵.

87. Slijedom toga, postojanje stvarne opasnosti da će osoba protiv koje je izdan europski uhidbeni nalog u slučaju predaje pravosudnom tijelu koje izdaje uhidbeni nalog biti izložena povredi svojega temeljnog prava na pošteno suđenje može iznimno promijeniti podjelu odgovornosti koju imaju pravosudno tijelo koje izdaje uhidbeni nalog i pravosudno tijelo izvršenja. U tom pogledu podsjećam na to da, kad je riječ o postupku povodom europskog uhidbenog naloga, jamstvo u

⁵³ Presuda *Openbaar Ministerie* (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici) (t. 45. i navedena sudska praksa)

⁵⁴ Presuda *Openbaar Ministerie* (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici) (t. 45. i navedena sudska praksa)

⁵⁵ Presuda *Openbaar Ministerie* (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici) (t. 46. i navedena sudska praksa)

pogledu poštovanja prava osobe čija se predaja traži jest ponajprije odgovornost države članice izdavanja, za koju valja pretpostaviti da poštuje pravo Unije i, osobito, temeljna prava koja potonja priznaje⁵⁶.

88. Sud je strogo ograničio mogućnost pravosudnog tijela izvršenja da obori tu pretpostavku provjeravanjem postoji li u državi članici izdavanja opasnost od povrede temeljnih prava, koja to tijelo može navesti da na temelju članka 1. stavka 3. Okvirne odluke 2002/584 odbije izvršiti europski uhidbeni nalog, te od presude Aranyosi i Căldăraru, i od tada dosljedno zahtijeva provođenje ispitivanja u dvije faze, koje spaja sustavnu procjenu s individualnim ispitivanjem postojanja navodne opasnosti.

89. Sud je tako presudio da „kad pravosudno tijelo izvršenja koje je pozvano odlučiti o predaji osobe protiv koje je izdan europski uhidbeni nalog raspolaže elementima kojima se dokazuju sustavni ili opći nedostaci u pogledu neovisnosti pravosuđa u državi članici izdavateljici, ono ipak ne može pretpostaviti da postoje ozbiljni i utvrđeni razlozi zbog kojih se vjeruje da je ta osoba, u slučaju njezine predaje potonjoj državi članici, izložena stvarnoj opasnosti od povrede njezina temeljnog prava na pošteno suđenje, a da pritom ne provede konkretnu i preciznu provjeru kojom se uzimaju u obzir, među ostalim, osobna situacija navedene osobe, priroda predmetnog kaznenog djela i činjenični kontekst na kojem se temelji navedeno izdavanje, poput izjava ili radnji tijela javnih vlasti koje mogu utjecati na ispitivanje pojedinačnog slučaja”⁵⁷.

90. U okviru tog ispitivanja u dvije faze, „pravosudno tijelo izvršenja treba kao prvo odrediti postoje li objektivni, vjerodostojni, precizni i odgovarajuće aktualizirani elementi koji upućuju na dokaze o postojanju stvarne opasnosti, u državi članici izdavateljici, od povrede temeljnog prava na pošteno suđenje zajamčenog tom odredbom zbog sustavnih ili općih nedostataka u pogledu neovisnosti pravosuđa u toj državi članici”⁵⁸.

91. Kao drugo, „pravosudno tijelo izvršenja treba konkretno i precizno provjeriti mogu li nedostaci utvrđeni u prvoj fazi utjecati na sudove koji su u toj državi članici nadležni za vođenje postupaka kojima će biti podvrgnuta tražena osoba i, uzimajući u obzir osobnu situaciju te osobe, prirodu kaznenog djela zbog kojeg se progoni i činjenični kontekst na kojem se temelji izdavanje tog uhidbenog naloga, te s obzirom na informacije koje eventualno pruži ta država članica na temelju članka 15. stavka 2. Okvirne odluke 2002/584, postoje li ozbiljni i utvrđeni razlozi zbog kojih se vjeruje da je navedena osoba izložena takvoj opasnosti u slučaju predaje potonjoj državi članici”⁵⁹.

92. U svojoj presudi Openbaar Ministerie (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici) Sud je, u pogledu postupka imenovanja sudaca u državi članici izdavanja, potvrdio nužnost ispitivanja u dvije faze u slučaju da je tom temeljnom pravu na pošteno suđenje svojstveno i predmetno jamstvo utvrđeno člankom 47. drugom stavkom Povelje koje se odnosi na zakonom prethodno ustanovljen sud te je pojasnio uvjete i načine primjene tog ispitivanja.

⁵⁶ Vidjeti, među ostalim, presude od 23. siječnja 2018., Piotrowski (C-367/16, EU:C:2018:27, t. 50. i navedena sudska praksa) i od 13. siječnja 2021., MM (C-414/20 PPU, EU:C:2021:4, t. 61. i navedena sudska praksa). Vidjeti također presudu Specializirana prokuratura (Obavijest o pravima), u kojoj Sud navodi da je „u postupku koji se odnosi na [europski uhidbeni nalog] jamstvo temeljnih prava prije svega odgovornost države članice izdavanja” (t. 39. i navedena sudska praksa).

⁵⁷ Presuda Openbaar Ministerie (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici) (t. 50. i navedena sudska praksa). Za prvu tvrdnju o potrebi ispitivanja u dvije faze kad je riječ o članku 47. drugom stavku Povelje vidjeti presudu Minister for Justice and Equality (Nedostaci u pravosudnom sustavu) (t. 47. do 75.).

⁵⁸ Presuda Openbaar Ministerie (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici) (t. 52. i navedena sudska praksa)

⁵⁹ Presuda Openbaar Ministerie (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici) (t. 53. i navedena sudska praksa)

93. Ispitivanje u dvije faze u tom je slučaju opravdano trima razmatranjima.

94. Kao prvo, Sud je istaknuo neraskidive veze koje postoje između jamstava neovisnosti i nepristranosti sudaca i pristupa zakonom prethodno ustanovljenom sudu, u svrhu temeljnog prava na pošteno suđenje⁶⁰. Kao drugo, Sud je naglasio potrebu odvagivanja poštovanja temeljnih prava osoba čija se predaja traži s drugim interesima, kao što su zaštita prava žrtava i borba protiv nekažnjavanja, što za pravosudno tijelo izvršenja podrazumijeva da svoje ispitivanje ne ograniči na ispitivanje prve faze⁶¹. Kao treće, Sud je upozorio na pristup koji bi doveo *de facto* do suspenzije primjene mehanizma europskog uhidbenog naloga u odnosu na tu državu članicu, čime se ne bi poštovala nadležnost Europskog vijeća i Vijeća u tom pogledu⁶².

95. Smatram da obrazloženje koje je Sud tako iznio u svojoj presudi Openbaar Ministerie (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici), koje se u velikom dijelu temelji na potrebi očuvanja iznimne naravi odbijanja izvršenja europskog uhidbenog naloga zbog navodne opasnosti od povrede temeljnog prava tražene osobe na pošteno suđenje pred zakonom prethodno ustanovljenim sudom iz članka 47. drugog stavka Povelje, treba ponoviti u ovom predmetu, i to zbog dva glavna razloga.

96. Kao prvo, iako u ovom predmetu nije riječ o postupku imenovanja sudaca u državi članici izdavanja već je u pitanju poštovanje pravnih pravila kojima se utvrđuju nadležnosti sudova te države, ovdje se navodna opasnost odnosi na povredu istog zahtjeva koji je svojstven temeljnom pravu na pošteno suđenje, odnosno onog koji se odnosi na zakonom prethodno ustanovljen sud.

97. Kao drugo, čini mi se da procjenu stvarne opasnosti od povrede tog temeljnog prava u slučaju predaje nužno treba podvrgnuti ispitivanju u dvije faze kako bi odbijanje izvršenja europskog uhidbenog naloga koje se temelji na takvoj opasnosti zaista bilo iznimno.

98. Ispitat ću ove dvije točke jednu za drugom.

a) Potreba ispitivanja u dvije faze u slučaju navodne opasnosti od povrede temeljnog prava na pošteno suđenje pred zakonom prethodno ustanovljenim sudom u pogledu poštovanja pravnih pravila kojima se određuje nadležnost sudova države članice izdavanja

99. Među elementima jamstva koje se odnosi na zakonom prethodno ustanovljeni sud nalazi se zahtjev prema kojem se nadležnost tog suda treba temeljiti na pravnoj osnovi. Podsjećam na to da, budući da Povelja sadržava prava koja odgovaraju pravima zajamčenima EKLJP-om, članak 52. stavak 3. Povelje nastoji osigurati nužnu usklađenost između prava sadržanih u njoj i odgovarajućih prava zajamčenih EKLJP-om, a da to ne ugrožava autonomiju prava Unije. U skladu s Objašnjenjima koja se odnose na Povelju o temeljnim pravima⁶³, članak 47. drugi stavak Povelje odgovara članku 6. stavku 1. EKLJP-a. Stoga Sud mora osigurati da njegovo tumačenje članka 47. drugog stavka Povelje osigurava razinu zaštite koja ne krši onu zajamčenu člankom 6. stavkom 1. EKLJP-a, kako ga tumači ESLJP⁶⁴.

⁶⁰ Vidjeti presudu Openbaar Ministerie (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici) (t. 55. do 58. i navedena sudska praksa).

⁶¹ Vidjeti presudu Openbaar Ministerie (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici) (t. 59. do 62. i navedena sudska praksa).

⁶² Vidjeti presudu Openbaar Ministerie (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici) (t. 63. do 65. i navedena sudska praksa).

⁶³ SL 2007., C 303, str. 17. (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 1., svezak 7., str. 120.)

⁶⁴ Vidjeti osobito presudu od 29. ožujka 2022., Getin Noble Bank (C-132/20, u daljnjem tekstu: presuda Getin Noble Bank, EU:C:2022:235, t. 116. i navedena sudska praksa).

100. Pojam „zakonom ustanovljen sud”, zajedno s pojmovima „neovisnosti” i „nepriprisanosti” suda, dio su „institucionalnih zahtjeva” iz članka 6. stavka 1. EKLJP-a. U sudskoj praksi ESLJP-a ti su pojmovi vrlo usko povezani⁶⁵.

101. ESLJP je presudio da, iako je svakim od institucionalnih zahtjeva iz članka 6. stavka 1. EKLJP-a zadan konkretan cilj koji od njih stvara posebna jamstva na pravičan postupak, njima je zajedničko to da su namijenjeni poštovanju temeljnih načela koja čine vladavina prava i dioba vlasti, pri čemu je u tom pogledu pojasnio da se u osnovi svakog od tih zahtjeva nalazi nužnost da se očuva povjerenje koje pojedinac mora imati u sudbenu vlast i neovisnost te vlasti u odnosu na druge vlasti⁶⁶. Sud je te elemente definicije uključio u svoju sudsku praksu⁶⁷.

102. Osim toga, ESLJP je pojam „zakonom ustanovljen sud” tumačio kao da znači „sud osnovan u skladu sa zakonom”⁶⁸. Poput nepravilnosti u postupku imenovanja sudaca⁶⁹, povreda pravila nacionalnog prava kojima se uređuje nadležnost suda za odlučivanje u predmetu vjerojatno će dovesti do povrede zahtjeva „zakonom ustanovljenog suda”⁷⁰. Naime, „zakon” iz članka 6. stavka 1. EKLJP-a podrazumijeva, među ostalim, i zakonodavstvo o osnivanju i nadležnosti sudskih tijela⁷¹. Posljedično, prema mišljenju ESLJP-a, „ako prema nacionalnom pravu sud nije nadležan za odlučivanje o optuženiku, on nije ‚zakonom ustanovljen’ u smislu te odredbe”⁷².

103. U tom pogledu valja pojasniti da je, prema mišljenju ESLJP-a, cilj uvođenja izraza „uspostavljen zakonom” u članak 6. EKLJP-a izbjeći da organizacija pravosudnog sustava u demokratskom društvu bude prepuštena diskreciji izvršne vlasti i osigurati da to područje bude uređeno zakonom koji je donijelo zakonodavno tijelo⁷³. Osim toga, prema mišljenju tog suda, „[u] zemljama kodificiranog prava, organizacija pravosudnog sustava također se ne može prepustiti diskreciji pravosudnih tijela, što ne isključuje, međutim, da im se prizna određena ovlast za tumačenje nacionalnog zakonodavstva u tom području”⁷⁴.

104. Iz tih elemenata proizlazi da su zakonski temelj pravila kojima se određuje nadležnost sudova i njihovo poštovanje tih pravila neraskidivo povezani s jamstvima neovisnosti i nepriprisanosti sudaca. Općenitije, to doprinosi jamčenju vladavine prava i diobe vlasti, štiteći tako povjerenje koje pojedinac mora imati u sudbenu vlast i neovisnost te vlasti u odnosu na druge vlasti.

⁶⁵ Vidjeti presudu ESLJP-a od 1. prosinca 2020., Guðmundur Andri Ástráðsson protiv Islanda (CE:ECHR:2020:1201JUD002637418, t. 231.).

⁶⁶ Vidjeti presudu ESLJP-a od 1. prosinca 2020. Guðmundur Andri Ástráðsson protiv Islanda (CE:ECHR:2020:1201JUD002637418, t. 231. i 233.).

⁶⁷ Vidjeti osobito presudu Getin Noble Bank (t. 117. i navedena sudska praksa). Vidjeti također, u području europskog uhidbenog naloga, presudu Openbaar Ministerie (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici) (t. 56. i navedena sudska praksa).

⁶⁸ Vidjeti presudu ESLJP-a od 1. prosinca 2020. Guðmundur Andri Ástráðsson protiv Islanda (CE:ECHR:2020:1201JUD002637418, t. 229.).

⁶⁹ Vidjeti osobito presudu Getin Noble Bank (t. 120. i navedena sudska praksa).

⁷⁰ Vidjeti presudu ESLJP-a od 1. prosinca 2020. Guðmundur Andri Ástráðsson protiv Islanda (CE:ECHR:2020:1201JUD002637418, t. 224.).

⁷¹ Vidjeti osobito presudu ESLJP-a od 12. srpnja 2007., Jorgic protiv Njemačke (CE:ECHR:2007:0712JUD007461301, t. 64.).

⁷² Presuda ESLJP-a od 12. srpnja 2007., Jorgic protiv Njemačke (CE:ECHR:2007:0712JUD007461301, t. 64.). Tako je ESLJP u svojoj presudi od 22. lipnja 2000., Coëme i dr. protiv Belgije (CE:ECHR:2000:0622JUD003249296, t. 107. i 108.), presudio da belgijski Cour de cassation (Kasacijski sud) koji okrivljenicima koji nisu ministri sudi za kaznena djela koja su povezana s djelima zbog kojih su ministri kazneno gonjeni, ne ispunjava zahtjev „zakonom ustanovljen sud” jer pravilo o povezanosti nije bilo utvrđeno zakonom.

⁷³ Vidjeti osobito presude ESLJP-a od 22. lipnja 2000., Coëme i dr. protiv Belgije (CE:ECHR:2000:0622JUD003249296, t. 98.) i od 25. listopada 2011., Richert protiv Poljske (CE:ECHR:2011:1025JUD005480907, t. 42.).

⁷⁴ Vidjeti osobito presude ESLJP-a od 22. lipnja 2000., Coëme i dr. protiv Belgije (CE:ECHR:2000:0622JUD003249296, t. 98.) i od 20. listopada 2009., Gorguiladze protiv Gruzije (CE:ECHR:2009:1020JUD000431304, t. 69.).

105. Stoga jamstva pristupa zakonom prethodno ustanovljenom neovisnom i nepristranom sudu čine kamen temeljac prava na pošteno suđenje. Provjera predstavlja li određeno tijelo po svojem sastavu sud ustanovljen zakonom kada dođe do ozbiljne sumnje u nadležnost nekog suda jest nužna kako bi se osiguralo povjerenje koje u demokratskom društvu pojedinci moraju imati u sudove⁷⁵.

106. Iz toga slijedi da, kao što je Sud presudio u *Openbaar Ministerie* (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici) u pogledu postupka imenovanja sudaca, pravosudno tijelo izvršenja također mora provesti ispitivanje u dvije faze u slučaju navodne opasnosti od povrede jamstva koje se odnosi na zakonom prethodno ustanovljen sud zbog nepravilnosti koje se odnose na nadležnost sudova države članice koja izdaje nalog.

b) Ispitivanje u dvije faze koje je opravdano potrebom da se očuva iznimna narav odbijanja izvršenja koje se temelji na navodnoj opasnosti od povrede temeljnog prava na pošteno suđenje

107. Moguća nenadležnost pravosudnog tijela koje je izdalo nalog može se pokazati jednako problematičnom kako u stadiju izdavanja europskog uhidbenog naloga tako i ako bi izvršenje tog naloga dovelo do toga da nenadležni sud donese presudu protiv okrivljenika. Pred Sudom se raspravljalo o ulozi koju pravosudno tijelo izvršenja mora imati kada se pred njim propituje nadležnost pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog.

108. Do sada se Sud osobito usredotočio na to da opravda potrebu da pravosudno tijelo izvršenja, nakon što je završilo prvu fazu svojeg ispitivanja, provede drugu fazu ispitivanja. Naime, do danas su pred Sudom bili pokrenuti postupci u kojima je tražena osoba iznijela sustavne ili opće nedostatke u državi članici izdavanja. U tom posebnom kontekstu, zahtjev provjere u dvije faze prije svega sprječava da se primjena Okvirne odluke 2002/584 ograniči samo na temelju dokaza sustavnih ili općih nedostataka, iako tražena osoba nije stvarno izložena nikakvom pojedinačnom riziku.

109. Međutim, u ovom je predmetu problem drukčiji jer se postavlja pitanje može li pravosudno tijelo izvršenja odbiti izvršiti europski uhidbeni nalog na temelju pojedinačne opasnosti od povrede jamstva koje se odnosi na zakonom prethodno ustanovljen sud, a koja ne proizlazi iz postojanja sustavnih ili općih nedostataka u funkcioniranju pravosudnog sustava države članice izdavanja. Slijedom navedenog, ovdje nije riječ o tome je li postojanje takvih sustavnih ili općih nedostataka *dovoljno*, nego je li *nužno* kako bi pravosudno tijelo izvršenja, na temelju članka 1. stavka 3. Okvirne odluke 2002/584, moglo odbiti izvršiti europski uhidbeni nalog u slučaju navodne opasnosti od povrede temeljnog prava na pošteno suđenje pred zakonom prethodno ustanovljenim sudom, koje je zajamčeno člankom 47. drugim stavkom Povelje.

110. Čini mi se da se glavni predmet rasprave koja se u tom pogledu vodila pred Sudom može sažeti na sljedeći način, i to iznošenjem dviju suprotstavljenih teza.

111. Prema prvoj tezi, utvrđenje koje se odnosi na postojanje sustavnih ili općih nedostataka u funkcioniranju pravosudnog sustava države članice izdavanja nije faza koju pravosudno tijelo mora izvršiti kako bi moglo provjeriti postoji li pojedinačna i konkretna opasnost od povrede temeljnog prava na pošteno suđenje pred zakonom ustanovljenim sudom koje trebaju uživati osobe protiv kojih je izdan europski uhidbeni nalog. U tom pogledu, okolnost da je Sud do sada

⁷⁵ Vidjeti po analogiji presudu *Openbaar Ministerie* (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici) (t. 58. i navedena sudska praksa).

nalagao da to tijelo provede ispitivanje u dvije faze, u predmetima u kojima se u pitanje dovodi poštovanje članka 47. drugog stavka Povelje u državi članici izdavanja, može se objasniti činjenicom da je u tim predmetima trebalo utvrditi je li, zbog sustavnih ili općih nedostataka, druga faza koja se odnosi na procjenu opasnosti od povrede tog temeljnog prava na individualnoj razini bila nužna. Suprotno tomu, Sud nije odlučivao o tome je li prva faza uvijek obvezna.

112. Zagovornici te prve teze, stoga, između uzajamnog povjerenja i zaštite temeljnog prava na pošteno suđenje pred zakonom ustanovljenim sudom, na neki način, prednost daju potonjem elementu. Osim toga, argument u prilog toj tezi ne pridaje veliku važnost razlici između temeljnih prava zaštićenih Poveljom, ovisno o tome jesu li apsolutna ili pak podložna ograničenjima.

113. Nasuprot tomu, prema drugoj tezi, kad je riječ o temeljnom pravu na pošteno suđenje pred zakonom ustanovljenim sudom, koje je zajamčeno člankom 47. drugim stavkom Povelje, treba strogo zahtijevati provođenje dviju faza koje je Sud odredio kako bi se ograničila provjera stvarne opasnosti od povrede tog prava u državi članici izdavanja, koju provodi pravosudno tijelo izvršenja. S obzirom na to da, kako se ne bi ugrozilo uzajamno povjerenje koje države članice trebaju imati jedna prema drugoj u pogledu dobrog funkcioniranja njihovih pravosudnih sustava, provjera koju u odnosu na to provodi pravosudno tijelo izvršenja treba biti iznimka, što znači da je utvrđenje postojanja sustavnih ili općih nedostataka u državi članici izdavanja obvezno. Naime, samo takvi nedostaci mogu dovesti do stvarne opasnosti od povrede bitnog sadržaja tog prava ili, u svakom slučaju, od dovoljno ozbiljne povrede navedenog prava. Neki zagovornici te teze potvrdili su da u tom pogledu može postojati razlika ovisno o tome odnosi li se opasnost od navodne povrede na pravo koje ima apsolutan karakter, kao što je ono zaštićeno člankom 4. Povelje, ili pak na ono zajamčeno člankom 47. drugim stavkom Povelje, koje se može ograničiti.

114. Jednostavno rečeno, zagovornici te druge teze daju prednost uzajamnom povjerenju koje pravosudno tijelo izvršenja treba moći dovesti u pitanje samo u iznimnim slučajevima, za koje je, kad je riječ o članku 47. drugom stavku Povelje, uvijek karakteristično postojanje sustavnih ili općih nedostataka u funkcioniranju pravosudnog sustava države članice izdavanja.

115. Podržavam upravo tu drugu tezu prema kojoj je odbijanje izvršenja europskog uhidbenog naloga iznimka koja se mora usko tumačiti, čime se doprinosi osiguranju učinkovitosti sustava pravosudne suradnje između država članica u kojoj je taj uhidbeni nalog jedan od bitnih elemenata.

116. Čini mi se da je u tu svrhu neophodno što je više moguće sačuvati podjelu odgovornosti koje imaju država članica izdavanja i država članica izvršenja. Kao što sam prethodno naveo, najprije je na državi članici izdavanja da osigura da se odlukom o izdavanju europskog uhidbenog naloga poštuju prava koja osoba protiv koje je izdan taj nalog ima na temelju prava Unije, među kojima su i temeljna prava zaštićena Poveljom. U tu svrhu država članica izdavanja mora toj osobi osigurati djelotvornu sudsku zaštitu, među ostalim, uspostavljanjem pravnih sredstava potrebnih za taj nadzor⁷⁶. Od trenutka kada se nijedan sustavni ili opći nedostatak u funkcioniranju pravosudnog sustava države članice izdavanja ne može dokazati, pravosudno tijelo izvršenja ne treba sumnjati u to hoće li dotična osoba na temelju raspoloživih pravnih sredstava u toj državi članici moći utvrditi i, prema potrebi, ispraviti ili sankcionirati eventualnu povredu svojeg

⁷⁶ U tom pogledu podsjećam na to da „Unija je Unija prava u kojoj pojedinci imaju pravo pobijati pred sudom zakonitost svake odluke ili drugog nacionalnog akta u vezi s primjenom akta Unije na njih”; vidjeti osobito presude od 27. veljače 2018., Associação Sindical dos Juízes Portugueses, (C-64/16, EU:C:2018:117, t. 31. i navedena sudska praksa) i Minister for Justice and Equality (Nedostaci u pravosudnom sustavu) (t. 49.).

temelnog prava na pošteno suđenje pred zakonom prethodno ustanovljenim sudom, koje je zajamčeno člankom 47. drugim stavkom Povelje. U tom pogledu iz rasprava pred Sudom proizlazi da su osobe protiv kojih se vodi kazneni progon o kojem je riječ u glavnom postupku u državi članici izdavanja imale na raspolaganju pravna sredstva kojima se poštovanje tog temeljnog prava moglo preispitati do razine Tribunala Constitucional (Ustavni sud)⁷⁷. Tomu bih dodao da su u većini slučajeva poteškoće koje se odnose na nadležnost sudova uređene postupovnim pravilima nacionalnog prava, za čiju su primjenu sudovi države članice izdavanja u najboljem položaju, čime se osigurava zaštita temeljnog prava na suđenje pred zakonom ustanovljenim sudom.

117. Stoga, kada se ne mogu utvrditi sustavni ili opći nedostaci u funkcioniranju pravosudnog sustava države članice izdavanja, koji osobito nastaju zbog lošeg funkcioniranja pravosudnog sustava te države članice koje može spriječiti sud navedene države članice da utvrdi povredu temeljnog prava o kojem je riječ i prema potrebi je ispravi ili sankcionira, načelo uzajamnog povjerenja među državama članicama treba u potpunosti primijeniti kako bi se postigao cilj ubrzanja i pojednostavnjenja pravosudne suradnje među državama članicama koji se želi postići Okvirnom odlukom 2002/584, oslanjajući se pritom na visoku razinu povjerenja koja mora postojati između država članica⁷⁸.

118. Međutim, omogućavanje pravosudnom tijelu izvršenja da u konkretnom slučaju provjeri poštuje li se u državi članici izdavanja temeljno pravo na pošteno suđenje pred zakonom prethodno ustanovljenim sudom, u slučaju nepostojanja sustavnih ili općih nedostataka u funkcioniranju pravosudnog sustava te države članice, znatno bi otežalo zadaću tog tijela, što bi bilo protivno zahtjevima učinkovitosti i brzine predaje. Osim toga, činjenice iz kojih proizlazi ovaj predmet svjedoče o poteškoćama s kojima se susreće pravosudno tijelo izvršenja kada želi primijeniti, protumačiti ili čak samo razumjeti postupovna pravila države članice izdavanja.

119. Slijedom navedenog, prema mojem mišljenju, do promjene u podjeli odgovornosti između pravosudnog tijela koje izdaje uhiđbeni nalog i pravosudnog tijela izvršenja može doći samo u iznimnim okolnostima, koje su obilježene postojanjem sustavnih ili općih nedostataka u funkcioniranju pravosudnog sustava države članice izdavanja, čime se omogućuje pravosudnom tijelu izvršenja da provjeri je li ta država članica u konkretnom slučaju stvarno poštovala temeljno pravo na pošteno suđenje pred zakonom prethodno ustanovljenim sudom, koje je zajamčeno člankom 47. drugim stavkom Povelje⁷⁹. Drugim riječima, od pravila prema kojem pravosudno tijelo izvršenja ne treba provesti provjeru poštovanja temeljnih prava u državi članici izdavanja može se iznimno odstupiti samo u slučaju sustavnih ili općih nedostataka u funkcioniranju

⁷⁷ Za usporediv pristup u području pravosudne suradnje u građanskim stvarima vidjeti presudu od 22. prosinca 2010., Aguirre Zarraga (C-491/10 PPU, EU:C:2010:828, t. 69. do 74.). Ističem da je na raspravi potvrđeno da je L. Puig Gordi podnio „*recurso de amparo*” (tužba za zaštitu temeljnih prava i sloboda) pred Tribunalom Constitucional (Ustavni sud).

⁷⁸ Vidjeti osobito presudu od 28. travnja 2022., C i CD (Pravne prepreke za izvršenje odluke o predaji) (C-804/21 PPU, EU:C:2022:307, t. 51. i navedena sudska praksa).

⁷⁹ Vidjeti u tom pogledu mišljenje nezavisnog odvjetnika E. Tancheva u predmetu Minister for Justice and Equality (Nedostaci u pravosudnom sustavu) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:517), u kojem potonji navodi presudu Supreme Courta (Vrhovni sud, Irska) od 4. svibnja 2007., The Minister for Justice and Law Reform c. Brennan ((2007.) IECH 94), u kojoj je taj sud presudio da povreda prava propisanih člankom 6. EKLJP-a opravdava odbijanje predaje na temelju Zakona o europskom uhiđbenom nalogu samo u slučaju postojanja iznimnih okolnosti „kao što je očito utvrđen i temeljni nedostatak u pravosudnom sustavu države koja je podnositelj zahtjeva” (bilješka 47). Također vidjeti presudu Coura de cassation (Kasacijski sud, Francuska) od 10. svibnja 2022. (br. 22-82.379, FR:CCASS:2022:CR00676), kojom je on presudio da „iz sudske prakse Suda Europske unije proizlazi da načelo uzajamnog priznavanja na kojemu se temelji sustav europskog uhiđbenog naloga samo počiva na uzajamnom povjerenju među državama članicama u pogledu činjenice da njihovi nacionalni pravni poreci mogu pružiti jednakovrijednu i djelotvornu zaštitu temeljnih prava priznatih na razini Unije, i da stoga nije na državi izvršenja, osim u slučaju sustavnog ili općeg nedostatka u državi članici koja je izdala nalog, da osigura nadzor poštovanja temeljnih prava od potonje države” (t. 14., moje isticanje).

pravosudnog sustava države članice izdavanja, u skladu s onim što je Sud naveo u točki 192. svojeg mišljenja 2/13 (Pristupanje Unije EKLJP-u). To pravilo stoga zahtijeva da se priznavanje izvanrednih okolnosti strogo ograniči⁸⁰.

120. U tom pogledu iz sudske prakse Suda jasno proizlazi da je prva faza ispitivanja koje pravosudno tijelo izvršenja treba provesti nužan preduvjet za početak druge faze tog ispitivanja. Naime, u okviru te druge faze „pravosudno tijelo izvršenja treba ocijeniti *moгу li se sustavni ili opći nedostaci utvrđeni u prvoj fazi tog ispitivanja ostvariti u slučaju predaje* dotične osobe državi članici izdavateljici i je li u posebnim okolnostima slučaja ta osoba tako izložena stvarnoj opasnosti od povrede njezina temeljnog prava na pošteno suđenje pred zakonom prethodno ustanovljenim sudom, utvrđenog člankom 47. drugim stavkom Povelje”⁸¹. Kao što to pravilno navodi Komisija, dvije faze ispitivanja koje pravosudno tijelo izvršenja treba provesti kumulativne su naravi i u analizi slijede jedna za drugom, što to tijelo mora poštovati.

121. Usto, po analogiji s onim što je Sud presudio u točki 62. svoje presude *Openbaar Ministerie* (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici), smatram da, ako je provjera opasnosti od povrede tog temeljnog prava u konkretnom slučaju sama po sebi dovoljna da pravosudnom tijelu izvršenja omogući da, ovisno o slučaju, odbije izvršiti europski uhidbeni nalog, povećanje broja provjera koji bi to tijelo u tom pogledu trebalo provesti moglo bi ugroziti cilj borbe protiv nekažnjavanja iz Okvirne odluke 2002/584 kao i, ovisno o slučaju, druge interese, kao što je potreba da se poštuju temeljna prava žrtava predmetnih kaznenih djela⁸².

122. Ukratko, pravosudno tijelo izvršenja može utvrditi postojanje stvarne opasnosti od povrede temeljnog prava na pošteno suđenje, koje je zajamčeno člankom 47. drugim stavkom Povelje, samo ako postoje velike poteškoće u funkcioniranju pravosudnog sustava države članice izdavanja, koje su određene strogo i s dovoljnim stupnjem sigurnosti na temelju objektivnih, vjerodostojnih, preciznih i odgovarajuće aktualiziranih elemenata. Prema mojem mišljenju, to vrijedi i za stvaranje područja slobode, sigurnosti i pravde i, konkretnije, uredne i učinkovite provedbe mehanizma predaje koji je uspostavljen Okvirnom odlukom 2002/584, a koji se temelji na uzajamnom povjerenju i na pretpostavci da države članice poštuju pravo Unije, a osobito temeljna prava zaštićena Poveljom.

123. Smatram da bi u području europskog uhidbenog naloga Sud trebao zadržati taj pristup, bez obzira na to što je u području azila, u slučaju transfera tražitelja azila u državu članicu odgovornu za ispitivanje njegova zahtjeva, usvojio fleksibilniji pristup. Naime, ta dva područja imaju različite

⁸⁰ Vidjeti u tom pogledu Spielmann, D. i Voyatzis, P., „Le mandat d’arrêt européen entre Luxembourg et Strasbourg: du subtil exercice d’équilibriste entre la CJUE et la Cour EDH”, *Sa Justice – L’Espace de Liberté, de Sécurité et de Justice – Liber amicorum en hommage à Yves Bot*, Bruylant, Bruxelles, 2022., str. 256. Kao što ističu ti autori, jedan od izazova s kojim se Sud mora suočiti sigurno je izbjeći određenu „banalizaciju” iznimnih okolnosti kojima se krši načelo uzajamnog povjerenja i učinkovitost mehanizma europskog uhidbenog naloga (str. 300.).

⁸¹ Presuda *Openbaar Ministerie* (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici) (t. 82., moje isticanje)

⁸² Vidjeti presudu *Openbaar Ministerie* (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici) (t. 60.).

ciljeve⁸³. Osim toga, taj pristup, koji se temelji na pojedinačnoj, a ne na sustavnoj opasnosti od povrede temeljnih prava, odnosi se na članak 4. Povelje, odnosno na apsolutno pravo⁸⁴. Suprotno tomu, pravo na pošteno suđenje iz članka 47. drugog stavka Povelje može biti ograničeno.

124. Cilju uspostave brzog i učinkovitog sustava predaje, u vezi s onim koji se odnosi na borbu protiv nekažnjavanja, protivi se davanje preširoke mogućnosti pravosudnom tijelu izvršenja da provjerava postoji li opasnost od povrede temeljnih prava u državi članici izdavanja, osobito kad je riječ o temeljnom pravu na pošteno suđenje pred zakonom prethodno ustanovljenim sudom, koje nije apsolutno pravo⁸⁵.

125. Osim toga, ističem da je za dobro funkcioniranje mehanizma europskog uhidbenog naloga važno da pravosudno tijelo izvršenja nema ovlast provedbe provjere koju ono nije u stanju provesti. Izvršavanje koje se sastoji od toga da takvo tijelo provjeri nadležnost pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog za suđenje osobama protiv kojih je izdan europski uhidbeni nalog i da izda takav nalog po prirodi stvari pripada sudovima države članice izdavanja koji su u najboljem položaju da tumače i primjenjuju postupovna pravila koja su dio pravnog poretka te države članice. Ako sustavni ili opći nedostaci u funkcioniranju pravosudnog sustava navedene države članice ne postoje, pravosudno tijelo izvršenja ne treba provesti provjeru koja bi upućivala na nepovjerenje prema sudovima države članice izdavanja. Ostvarivanje rezultata koji je suprotan prvotnoj namjeri da se pravosudna suradnja u kaznenim stvarima izgradi na temelju priznavanja i uzajamnog povjerenja otvorit će put rušenju strpljivo izgrađene zgrade.

126. Prema mojem mišljenju, treba se također suzdržati od automatske primjene u kontekstu navodne povrede temeljnog prava na pošteno suđenje pred zakonom prethodno ustanovljenim sudom, koje je zajamčeno člankom 47. drugim stavkom Povelje, što je Sud presudio u pogledu postojanja pravnog sredstva na temelju kojeg osobe kojima je oduzeta sloboda mogu u okviru sudskog postupka osporavati zakonitost uvjeta oduzimanja njihove slobode s obzirom na članak 4. Povelje u državi članici izdavanja, odnosno da takvo pravno sredstvo „ne može samo po sebi biti dostatno za isključenje postojanja stvarne opasnosti da dotična osoba bude podvrgnuta nečovječnom ili ponižavajućem postupanju u državi članici izdavateljici naloga, u smislu

⁸³ Vidjeti u tom pogledu Billing, F., „Limiting mutual trust on fundamental rights grounds under the European arrest warrant and lessons learned from transfers under Dublin III”, *New Journal of European Criminal Law*, SAGE Journals, 2020., svezak 11.(2), str. 184.

⁸⁴ Kao što to osobito proizlazi iz presude od 16. veljače 2017., C. K. i dr. (C-578/16 PPU, EU:C:2017:127), od temeljne je važnosti zabrana nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kazne, propisane u članku 4. Povelje, s obzirom na to da ona ima apsolutni karakter jer je usko povezana s poštovanjem ljudskog dostojanstva iz članka 1. Povelje (t. 59. i navedena sudska praksa, kao i t. 69.). Na temelju tog utvrđenja Sud je priznao mogućnost da transfer tražitelja azila s osobito teškim zdravstvenim stanjem može sâm po sebi uzrokovati stvarnu opasnost od nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja u smislu članka 4. Povelje, čak i ako ne postoje utemeljeni razlozi za pretpostavku da u Hrvatskoj postoje sustavni nedostaci u postupku azila i uvjetima za prihvata tražitelja azila (t. 71. i 73.). Vidjeti također presudu od 19. ožujka 2019., Jawo (C-163/17, EU:C:2019:218, t. 78. i 87.). U točki 95. te presude Sud navodi da rješenje koje on usvaja zahtijeva dokazivanje iznimnih okolnosti. Slijedom toga „ne može se u potpunosti isključiti mogućnost podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu da dokazuje postojanje iznimnih osobnih okolnosti, koje podrazumijevaju da bi se zbog svoje osobite ranjivosti, u slučaju transfera u državu članicu koja je uobičajeno odgovorna za razmatranje njegova zahtjeva za međunarodnu zaštitu, neovisno o svojoj volji i osobnom izboru, nakon priznanja međunarodne zaštite, našao u situaciji izuzetne materijalne oskudice [...]”.

⁸⁵ Rasprava koja se održala pred Sudom otkrila je da bi se u području europskog uhidbenog naloga mogao predvidjeti pristup koji je otvoreniji za prihvaćanje nesustavnih opasnosti kad je riječ o zaštiti temeljnog prava apsolutnog karaktera, kao što je ono zaštićeno člankom 4. Povelje. Tako je Komisija na raspravi priznala da, kad je riječ opasnosti od povrede tog temeljnog prava, primjerice zbog posebnih osobina pojedinca čija se predaja traži, pravosudno tijelo izvršenja može odbiti izvršiti europski uhidbeni nalog čak i ako ne postoje sustavni nedostaci u državi članici izdavanja. Čini mi se da tu tezu treba povezati s mogućnošću koju nudi članak 23. stavak 4. Okvirne odluke 2002/584, koji predviđa: „[p]redaja može biti odgođena, u izuzetnim okolnostima, zbog ozbiljnih humanitarnih razloga, npr. ako postoji osnovani razlog za uvjerenje da bi se time ugrozilo zdravlje ili život tražene osobe. Izvršenje europskog uhidbenog naloga obavlja se odmah po nestanku tih razloga”. Vidjeti u tom pogledu Billing, F., „Limiting mutual trust on fundamental rights grounds under the European arrest warrant and lessons learned from transfers under Dublin III”, *New Journal of European Criminal Law*, SAGE Journals, 2020., svezak 11.(2), str. 197. U pogledu pitanja može ili u kojoj mjeri pravosudno tijelo izvršenja odbiti predaju tražene osobe kada ona boluje od bolesti koja se može pogoršati u slučaju izvršenja europskog uhidbenog naloga vidjeti i predmet koji je u tijeku, E. D. L./Presidente del Consiglio dei Ministri (C-699/21).

članka 4. navedene Povelje⁸⁶. Naime, prema mišljenju Suda, iako pravosudno tijelo izvršenja može takav sudski nadzor uzeti u obzir prilikom opće ocjene uvjeta u kojima je predviđeno oduzimanje slobode osobi protiv koje je izdan europski uhidbeni nalog, „on kao takav ne može isključiti stvarnu opasnost da ta osoba bude nakon svoje predaje podvrgnuta postupanju koje nije u skladu s člankom 4. Povelje zbog uvjeta oduzimanja njezine slobode”⁸⁷.

127. U tom pogledu smatram da situaciju u kojoj se navodi opasnost od povrede temeljnog prava na pošteno suđenje pred zakonom prethodno ustanovljenim sudom, koje je zajamčeno člankom 47. drugim stavkom Povelje, u slučaju predaje tražene osobe, treba razlikovati od situacije u kojoj se poziva na opasnost od povrede članka 4. Povelje zbog uvjeta oduzimanja slobode u državi članici izdavanja⁸⁸. Čini mi se da je u slučaju nepostojanja sustavnih ili općih nedostataka u funkcioniranju pravosudnog sustava države članice izdavanja, mogućnost djelotvorne sudske zaštite temeljnog prava na pošteno suđenje pred zakonom prethodno ustanovljenim sudom, koje je zajamčeno člankom 47. drugim stavkom Povelje, u toj državi članici odlučujuća da se isključi postojanje stvarne opasnosti od povrede tog prava. Naime, kad je riječ o postupovnim pitanjima, sudski nadzor koji se može izvršavati u državi članici izdavanja može ispraviti eventualnu nepravilnost u pogledu nadležnosti pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog.

128. Završit ću ispitivanje trećeg, četvrtog, petog i šestog prethodnog pitanja iznošenjem nekoliko razmatranja o sadržaju prve faze ispitivanja koje pravosudno tijelo izvršenja mora provesti.

129. U tom pogledu iz sudske prakse Suda proizlazi da „[u] okviru prve faze tog ispitivanja pravosudno tijelo izvršenja mora općenito ocijeniti postojanje stvarne opasnosti od povreda temeljnog prava na pošteno suđenje, koji je osobito u vezi s [...] nepoštovanjem zahtjeva zakonom ustanovljenog suda zbog sustavnih ili općih nedostataka u toj državi članici”⁸⁹. Takva ocjena pretpostavlja „sveobuhvatnu ocjenu”⁹⁰, koja se mora temeljiti na „objektivni[m], vjerodostojni[m], precizni[m] i odgovarajuće aktualizirani[m] elementi[ma]”⁹¹. Ista se ocjena mora provesti na osnovi standarda zaštite temeljnog prava zajamčenog člankom 47. drugim stavkom Povelje⁹². U tom pogledu Sud je u vezi s postupkom imenovanja sudaca presudio da se ne može smatrati da svaka nepravilnost u postupku imenovanja sudaca predstavlja povredu temeljnog prava na zakonom prethodno ustanovljen sud u smislu te odredbe⁹³. Prema mišljenju Suda, to podrazumijeva da je takva nepravilnost posebne naravi i težine⁹⁴.

⁸⁶ Vidjeti presudu od 25. srpnja 2018., Generalstaatsanwaltschaft (Uvjeti oduzimanja slobode u Mađarskoj) (C-220/18 PPU, EU:C:2018:589, t. 73.).

⁸⁷ Vidjeti presudu od 25. srpnja 2018., Generalstaatsanwaltschaft (Uvjeti oduzimanja slobode u Mađarskoj) (C-220/18 PPU, EU:C:2018:589, t. 74.).

⁸⁸ I ovdje razlika u naravi temeljnih prava utječe na rasuđivanje. Vidjeti u tom pogledu mišljenje nezavisnog odvjetnika M. Camposa Sánchez-Bordone u predmetu Generalstaatsanwaltschaft (Uvjeti oduzimanja slobode u Mađarskoj) (C-220/18 PPU, EU:C:2018:547), koji ističe da „budući da se, u konačnici, radi o jamstvu apsolutnog prava za koje po svojoj prirodi treba predvidjeti preventivnu, a ne reparativnu zaštitu, smatram da bi, usprkos njegovoj relevantnosti, postojanje učinkovitog sustava pravnih sredstava moglo biti nedostavno ako sud izvršenja ima opravdane sumnje da bi se konkretnog okrivljenika moglo *neposredno* podvrgnuti nečovječnom ili ponižavajućem postupanju, bez obzira na to hoće li država izdateljica tu povredu naknadno otkloniti učinkovitim pravnim sredstvima” (t. 57.). Kao što je belgijska vlada navela na raspravi, kad je riječ o temeljnom pravu zaštićenom člankom 4. Povelje, korištenje pravnih sredstava u sudskom postupku ne omogućuje uvijek otklanjanje povrede na koju se poziva jer se ona može dogoditi u međuvremenu.

⁸⁹ Presuda Openbaar Ministerie (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdateljici) (t. 67. i navedena sudska praksa)

⁹⁰ Presuda Openbaar Ministerie (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdateljici) (t. 74. i 77. i navedena sudska praksa)

⁹¹ Presuda Openbaar Ministerie (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdateljici) (t. 52. i navedena sudska praksa)

⁹² Vidjeti osobito presudu Openbaar Ministerie (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdateljici) (t. 68. i navedena sudska praksa).

⁹³ Vidjeti presudu Openbaar Ministerie (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdateljici) (t. 72.).

⁹⁴ Vidjeti osobito presudu Openbaar Ministerie (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdateljici) (t. 73. i navedena sudska praksa).

130. Sud je tako usvojio standard zaštite tog temeljnog prava usporediv s onim koji proizlazi iz sudske prakse ESLJP-a. Naime, iako taj sud smatra da je nadležan provjeriti poštuje li nacionalno pravo zahtjev zakonom ustanovljenog suda, on ipak smatra da, uzimajući u obzir opće načelo prema kojem je ponajprije na nacionalnim sudovima da tumače odredbe nacionalnog prava, on ne može dovesti u pitanje njihovo tumačenje, osim u slučaju očite povrede tih odredaba⁹⁵. Iz tih elemenata koji se temelje na sudskoj praksi ESLJP-a zaključujem da se povreda članka 6. stavka 1. EKLJP-a može utvrditi samo u slučaju očite povrede pravila nacionalnog prava o nadležnosti pravosudnih tijela koja bi bila drukčija od tumačenja tog prava koje priznaju nacionalni sudovi. Slijedom toga, zahtijeva se visok stupanj ozbiljnosti te povrede kako bi se smatralo da su povrijeđena temeljna načela na kojima se temelji zahtjev „zakonom ustanovljenog suda” u smislu članka 6. stavka 1. EKLJP-a⁹⁶.

131. Čini mi se da je zahtjev da pravosudno tijelo izvršenja provjeri postoje li sustavni ili opći nedostaci u funkcioniranju pravosudnog sustava države članice izdavanja kako bi se utvrdilo postojanje stvarne opasnosti od povrede temeljnog prava na pošteno suđenje pred zakonom ustanovljenim sudom, koje je zajamčeno člankom 47. drugim stavkom Povelje, u toj državi članici, u skladu sa zahtjevom visokog stupnja ozbiljnosti koji je ESLJP utvrdio u području povrede prava na „zakonom ustanovljen sud” u smislu članka 6. stavka 1. EKLJP-a. Osim toga, ESLJP je u nekoliko navrata uzeo u obzir posebnost područja slobode, sigurnosti i pravde koje se temelji na načelu uzajamnog priznavanja, usklađivanje više uključenih interesa, kao i potrebu da se pravosudno tijelo izvršenja osloni na dostatnu formalnu osnovu⁹⁷.

132. Ukratko, zahtjev sustavnih ili općih nedostataka u funkcioniranju pravosudnog sustava države članice izdavanja znači da samo opasnost od povrede temeljnog prava na pošteno suđenje koja doseže visok stupanj ozbiljnosti može dovesti do odbijanja izvršenja europskog uhidbenog naloga. Pridonoseći jamstvu iznimne naravi takvog odbijanja, taj zahtjev u konačnici čuva potrebnu ravnotežu između zaštite tog temeljnog prava i ciljeva u općem interesu koji se žele postići mehanizmom europskog uhidbenog naloga.

133. Iz svih prethodnih elemenata zaključujem da pravosudno tijelo izvršenja ne može odbiti izvršiti europski uhidbeni nalog kada, kao i Žalbeni sud u Bruxellesu, sâmo utvrdi da ne postoje sustavni ili opći nedostaci u funkcioniranju pravosudnog sustava države članice izdavanja, a zatim izrazi sumnju u pogledu poštovanja temeljnog prava na pošteno suđenje osobe čija se predaja traži, i to na temelju izvješća Radne skupine o samovoljnom zadržavanju i presuda ESLJP-a koje, iako u teoriji mogu predstavljati dokaze⁹⁸, u ovom slučaju ne upućuju na postojanje takvih

⁹⁵ Vidjeti osobito presudu ESLJP-a od 12. srpnja 2007., Jorgic protiv Njemačke (CE:ECHR:2007:0712JUD007461301, t. 65.). Taj je sud također pojasnio da „kada provjerava je li došlo do povrede mjerodavnih nacionalnih pravila u određenom predmetu, Sud u načelu slijedi tumačenje i primjenu nacionalnog prava nacionalnih sudova, osim ako su njihovi zaključci proizvoljni ili očito nerazumni”, vidjeti presudu ESLJP-a od 1. prosinca 2020., Guðmundur Andri Ástráðsson protiv Islanda (CE:ECHR:2020:1201JUD002637418, t. 251.).

⁹⁶ Što se tiče navodnih povreda zahtjeva „zakonom ustanovljenog suda” u postupku imenovanja sudaca, vidjeti presudu ESLJP-a od 1. prosinca 2020., Guðmundur Andri Ástráðsson protiv Islanda (CE:ECHR:2020:1201JUD002637418, t. 234.). ESLJP je u toj presudi usvojio postupak od tri kumulativne faze (t. 243.). Kao prvo, Sud smatra da načelno mora postojati očita povreda nacionalnog prava (t. 244.). Kao drugo, predmetna povreda mora se analizirati s obzirom na predmet i cilj zahtjeva „zakonom ustanovljenog suda”, a to je osigurati da pravosuđe može izvršavati svoju zadaću bez nepotrebnog uplitanja i time očuvati vladavinu prava i diobu vlasti, što znači da samo povrede temeljnih pravila postupka imenovanja sudaca – odnosno povrede koje oduzimaju bit pravu na „zakonom ustanovljen sud” – mogu dovesti do povrede tog prava (t. 246. i 247.). Kao treće, ESLJP smatra da provjera koju su nacionalni sudovi, ovisno o slučaju, provodili u pogledu pitanja pravnih posljedica – s obzirom na prava koja jamči EKLJP – za povredu pravila nacionalnog prava kojima se uređuju imenovanja sudaca igra važnu ulogu u utvrđivanju predstavlja li ta povreda povredu prava na „zakonom ustanovljen sud” (t. 248.). Čini mi se relevantnim približiti tu treću fazu onom što sam naveo u pogledu važnosti sudskog nadzora nad poštovanjem temeljnog prava na pošteno suđenje pred zakonom prethodno ustanovljenim sudom, koje je zajamčeno člankom 47. drugim stavkom Povelje, u državi članici izdavanja.

⁹⁷ Vidjeti osobito presudu ESLJP-a od 9. srpnja 2019., Castaño protiv Belgije (CE:ECHR:2019:0709JUD000835117).

⁹⁸ Vidjeti osobito presudu Aranyosi i Căldăraru (t. 89.).

nedostataka u toj državi članici. Dodajem da se odbijanje izvršenja ne može temeljiti na nejasnom tumačenju postupovnog prava države članice izdavanja i da do njega ne može doći, a da se od pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog, u skladu s člankom 15. stavkom 2. Okvirne odluke 2002/584, ne zatraže dopunske i ažurirane informacije o postojanju pravnih sredstava i o stanju rasprava o pravosuđu u toj državi članici u pogledu provjere pitanja je li nadležnost tog tijela u skladu s tim temeljnim pravom⁹⁹.

134. S obzirom na sva ta razmatranja, predlažem Sudu da na treće, četvrto, peto i šesto prethodno pitanje odgovori da članak 1. stavak 3. Okvirne odluke 2002/584 treba tumačiti na način da kad pravosudno tijelo izvršenja koje je pozvano odlučiti o predaji osobe protiv koje je izdan europski uhidbeni nalog u svrhu vođenja kaznenog progona ne raspolaže elementima koji na temelju sveobuhvatne ocjene objektivnih, vjerodostojnih, preciznih i odgovarajuće aktualiziranih elemenata upućuju na postojanje stvarne opasnosti od povrede temeljnog prava na pošteno suđenje pred zakonom prethodno ustanovljenim sudom, koje je zajamčeno člankom 47. drugim stavkom Povelje, zbog sustavnih ili općih nedostataka u funkcioniranju pravosudnog sustava države članice izdavanja, to tijelo ne može odbiti postupiti po tom europskom uhidbenom nalogu.

D. Sedmo prethodno pitanje

135. Svojim sedmim prethodnim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li Okvirnu odluku 2002/584 tumačiti na način da joj se protivi to da pravosudno tijelo koje izdaje nalog izda novi europski uhidbeni nalog protiv iste osobe i istom pravosudnom tijelu izvršenja kada je potonje, suprotno pravu Unije, odbilo izvršiti prethodni europski uhidbeni nalog.

136. U tom pogledu najprije utvrđujem da Okvirna odluka 2002/584 ne sadržava nijednu odredbu kojom se ograničava izdavanje europskih uhidbenih naloga. Osim toga, Sud je već prilikom ispitivanja dopuštenosti priznao da se više uzastopnih europskih uhidbenih naloga može izdati protiv iste tražene osobe¹⁰⁰.

137. Cilj borbe protiv nekažnjavanja koji se nastoji postići Okvirnom odlukom 2002/584 također ide u prilog mogućnosti izdavanja više europskih uhidbenih naloga protiv iste osobe i istom pravosudnom tijelu izvršenja radi kaznenog progona te osobe ili pak izvršenja kazne izrečene protiv nje. U tim okolnostima propisivanje ograničenja broja europskih uhidbenih naloga koji se mogu izdati dovelo bi u pitanje učinkovitost sustava pravosudne suradnje između država članica i oslabilo bi napore za učinkovito suzbijanje kaznenih djela unutar područja slobode, sigurnosti i pravde.

138. To vrijedi pogotovo u situaciji kada se prethodno odbijanje izvršenja pokaže protivnim pravu Unije. U situaciji poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku pravosudno tijelo koje izdaje uhidbeni nalog mora imati mogućnost izvesti zaključke iz tumačenja Okvirne odluke 2002/584 koje je zatražilo i koje mu je Sud dao u svojoj presudi donesenoj u prethodnom postupku, izdavanjem, ovisno o slučaju, novog europskog uhidbenog naloga. U tom smislu, to je tijelo naravno dužno ispitati je li, s obzirom na posebnosti slučaja, izdavanje tog novog naloga proporcionalno¹⁰¹.

⁹⁹ U tom pogledu valja podsjetiti na to da, prema mišljenju Suda, „pravosudna tijela koja izdaju nalog i ona koja ga izvršavaju trebaju se, u svrhu osiguranja učinkovite suradnje u kaznenim stvarima, u potpunosti koristiti instrumentima predviđenima, među ostalim, [...] člankom 15. Okvirne odluke 2002/584, na način da daju prednost uzajamnom priznavanju na kojem se temelji ta suradnja”, vidjeti osobito presudu Openbaar Ministerie (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici) (t. 49. i navedena sudska praksa).

¹⁰⁰ Vidjeti u tom smislu presude AY (Uhidbeni nalog – svjedok) i Specializirana prokuratura (Obavijest o pravima).

¹⁰¹ Vidjeti osobito presudu od 27. svibnja 2019., PF (Glavni državni odvjetnik Litve) (C-509/18, EU:C:2019:457, t. 49.).

IV. Zaključak

139. S obzirom na sva prethodna razmatranja, predlažem Sudu da na prethodna pitanja koja je uputio Tribunal Supremo (Vrhovni sud, Španjolska) odgovori na sljedeći način:

1. Okvirnu odluku Vijeća 2002/584/PUP od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica, kako je izmijenjena Okvirnom odlukom Vijeća 2009/299/PUP od 26. veljače 2009., treba tumačiti na način da joj se protivi to da pravosudno tijelo izvršenja odbije izvršiti europski uhidbeni nalog na temelju razloga za neizvršenje koji je predviđen njegovim nacionalnim pravom, ali koji nije naveden u toj okvirnoj odluci. Suprotno tomu, navedenoj okvirnoj odluci ne protivi se nacionalna odredba kojom se provodi članak 1. stavak 3. te okvirne odluke, time što predviđa mogućnost pravosudnog tijela izvršenja da odbije izvršiti europski uhidbeni nalog ako ima ozbiljne razloge na temelju kojih može smatrati da bi njegovo izvršenje povrijedilo temeljna prava dotične osobe, pod uvjetom da se ta odredba primjenjuje u skladu sa sudskom praksom Suda kojom su utvrđeni strogi uvjeti pod kojima može doći do takvog odbijanja.
2. Članak 6. stavak 1. Okvirne odluke 2002/584, kako je izmijenjena Okvirnom odlukom Vijeća 2009/299, treba tumačiti na način da pravosudnom tijelu izvršenja nije dopušteno da preispituje je li pravosudno tijelo koje izdaje uhidbeni nalog, na temelju prava države članice izdavanja, nadležno za izdavanje europskog uhidbenog naloga.
3. Članak 1. stavak 3. Okvirne odluke 2002/584, kako je izmijenjena Okvirnom odlukom Vijeća 2009/299, treba tumačiti na način da kad pravosudno tijelo izvršenja koje je pozvano odlučiti o predaji osobe protiv koje je izdan europski uhidbeni nalog u svrhu vođenja kaznenog progona ne raspolaže elementima koji na temelju sveobuhvatne ocjene objektivnih, vjerodostojnih, preciznih i odgovarajuće aktualiziranih elemenata upućuju na postojanje stvarne opasnosti od povrede temeljnog prava na pošteno suđenje pred zakonom prethodno ustanovljenim sudom, koje je zajamčeno člankom 47. drugim stavkom Povelje Europske unije o temeljnim pravima, zbog sustavnih ili općih nedostataka u funkcioniranju pravosudnog sustava države članice izdavanja, to tijelo ne može odbiti postupiti po tom europskom uhidbenom nalogu.
4. Okvirnu odluku 2002/584, kako je izmijenjena Okvirnom odlukom Vijeća 2009/299, treba tumačiti na način da joj se ne protivi to da pravosudno tijelo koje izdaje uhidbeni nalog izda novi europski uhidbeni nalog protiv iste osobe i istom pravosudnom tijelu izvršenja kada je potonje, protivno pravu Unije, odbilo izvršiti prethodni europski uhidbeni nalog, nakon što je ispitalo proporcionalnost izdavanja tog novog naloga.